

NADESCHDA.

(Suomennos).

WADSWORTH

NADESCHDA.

INADSCIDVA.

N A D E S C H D A ,

YHDEKSEN LAULUA

JOHAN LUDVIG RUNEBERGILTÆ.

K. KILJANDERIN

Suomentama.

KUOPIOSSA,

painettu P. Aschanin ja kumpp. kirjapainossa, 1860.

И. А. Д. Б. С. И. Д. А.

И. А. Д. Б. С. И. Д. А.

Imprimatur: G. F. Aminoff.

И. А. Д. Б. С. И. Д. А.

И. А. Д. Б. С. И. Д. А.

И. А. Д. Б. С. И. Д. А.

Ensimmäinen Laulu.

Jos tulisi kaunis sulhosein,
Jos näkisin silmänsæ sætêt
Ninkuin hæntæ vast' unessa næin,
Peittäisinpæ kohta kukkihin
Itseni poloinen orjatar. —

Wolga-virtân vuotâpi Okà,
Keltanen Moskwà valû Okân,
Vân Moskwân puronen pienonen,
Pærlypintanen ehættelê.
Tuon purossen kukkarannalla
Neito, vísitoistavuotinen,
Kæyskenteli, itse kukkainen
Kukkia kuteli kukkihin.

Töønsæ ol' hyväesti loistanut,
Pætænsæ jo pîrti seppele,

Solmittu kukista kaunîsta,
 Rinnallansa rûsu ruskotti,
 Vasta peitostansa puhennut,
 Ohimoisiân oli samoin
 Vienoja korêsti vyöttänyt.

Solmaisi somaisen seppelen
 Vielæ helmallên ja lausui noin:
 ”Jos tulisi kaunis sulhosen,
 Jos nækisin silmænsæ sætêt,
 Nînkuin hæntæ vast' unessa næin,
 Peittäisinpæ kohta kukkihin
 Itseni poloinen orjatar,
 Puetettu rûsupehkoksi
 Kohtaisin mie hæntæ tullessâin.
 Mut' ei joudu hæen; unennækø
 Ompi vån Nadeschdan sulhonen.”

Neien huokauksen tûli vei,
 Virran veille heitti heilumân,
 Virran vallassa vajoamân;
 Vån Nadeschda taitti rûsun tâs,
 Ilmielin nînkuin vast'ikæn.

Vîmen joutui hæen lahelmahan,
 Kussa uimastansa ûpunut
 Virta vaipununna heinikkôn;
 Tuossa kirkkahassa peilissæ
 Aikoi hæen kuvânsa katsoa.

Koska, kallistaissa pætænsæ
 Tÿnen virran vên ylitse jûr,
 Keksei kukkivaiset kasvonsa,
 Nousi kÿnel neien silmihin,
 Murhe musta rienti rintahan:
 "Oi Nadeschda raukka," virkki hæn,
 "Miksi noin korêksi laittaidut,
 Ôt pahoin korea mûtenkin!
 Ei sua omaksi onneksi
 Kasvateta, eikæ sulhosen,
 Rakkahan sekæ rakastetun;
 Kasvat kurja mieron mieleksi,
 Jonkun Herran hempu-herttaseks,
 Hyljætæn kun ôt kunehtunut."

Noin sanoen otti otsastân
 Seppelen ja rûsun rinnastân,
 Vîmen vyønsæ pæsti, viskasi
 Kaiken kaunistuksensa jokên;
 Virkki vienosti valittaen:
 "Virta, vie Nadeschdan hempumet,
 Vie Moskwà-jokên, joka ne tâs
 Kaunîsti kulettavi Okân,
 Kusta Wolgan veille vierevæt;
 Vîmen Wolgan matkassa merên
 Pæsten siellæ totta löytævæt
 Sulhoni kuvâ, se ompi myøs
 Veretøn, syletøn hâhmonen
 Ja unessa vån syleiltævæ."

Tuskin neito sai sanoneheks,
 Kun Miljutin, ukko harmôpê,
 Neien kasvattaja, rauennut
 Sauva kæssæ siihen ennætti.
 Tytærtæn tavattua puhên
 Pisti hælle varsin vilkkahan:
 "Miksipä, Nadeschda, kæsseket
 Kuin kanîna seudun ympäri,
 Pfdæt puiden suojân pillellæ,
 Rannikoilla virran vîpyæ?
 Ôn talôn talosta kulkenut,
 Mæiltæ mæille læpi lâksojen,
 Turhân polkujasi etsien;
 Pæivæn heltæssæ nyt tæssæ ôn."

Nîn sanoi hæn. Kaunis impi nyt
 Ukkoa læhestyi nøyresti,
 Otti hænen kættæ karkêta,
 Sitæ sûteli, kysæsi noin:
 "Oi mun kallis kasvattajani,
 Miksis jælkiæni noudatat?"

Sîhen vastaeli ukko noin:
 Tyttæren! ilo kylæssæ on,
 Riemu on majoissa vallalla,
 Laulut, kannelsoitot kaunihit
 Kûluvat komêsti ilmassa.
 Vanhat, nuoret, køyhæt, rikkahat
 Juhlavâtteita jo kantavat,

Pojat vaihtelevat keskenâen
 Hattunauhoja, ja tyttæret
 Pæitænsæ kukilla kêrivæet.
 Etsin sîs Nadeschdan polkuja,
 Etten kaipaisi iloani
 Neitojen somien joukossa."

"Oi mun kallis kasvattajani,
 Lausu miksi rahvas riemuitsê."

"Sîtæ ratki rahvas riemuitsê,
 Kun tænen tulêpi linnahan
 Kaiken kansamme kokoutua,
 Æiæt, æmmæt, pojat, tyttæret."

"Oi Miljutin, hellæ hoitajan,
 Autiona monet vuodet on
 Linna ollut henkîn huostassa,
 Lattiat pihansa heinæset.
 Ken nyt linnan portit aukasê,
 Ken on rahvân sinne kæskenyt?"

Vastinêksi vanhus virkkasi:
 "Tyttø, sie suloinen toivoni,
 Tiedæ, ettæ kaks on kasvanut
 Haukan poikâ, kaks jaloa jûr
 Nuorta ruhtinasta linnassa
 Ruhtinamme, Wolgan varrella.
 Vasta kûlû kuolemaisillân

Isæ heidæn heille sätænên:
 "Dmitri, sie iloton poikani,
 Sun tulê asua æitines'
 Tæssæ ilosassa linnassain,
 Wolgan rannalla, ja riemusa
 Wolmarini, urho uljakas,
 Siepæ sât perintømâtani
 Hallita, mun linnani Moskwân
 Varrella valaista autiô."
 Nîn oli hæn sätænyt ja nîn
 Poikînsa perinnøt pættænyt.
 Sîtæ nyt ilo kylæssæ on,
 Ettæ sâmmæ sîvon ruhtinan,
 Sîtæ væillæ juhla-vâttehet,
 | Ettæ tænnæ hæn tulê tænnæn,
 Sîtæ meillæ læhtø linnahan,
 Ett' isæmmæ nuori kæski nîn.
 Joudu nyt Nadeschda myøtæni!
 Taita kæydessæsi kukkia
 Tukkahas, ja vyølles, rinnalles!
 Nyt korêks pitæ paneutua
 Tyttæren, sorein koreittakin,
 Muita neitoja koreimmaksi,
 Ettæ silmæ nuoren ruhtinan,
 Tyttøjæmmæ tarkastellessân,
 Seisahtuisi mun Nadeschdahan
 Lemmellæ, jok' oisi onneksi,
 Auringon valoksi meille ois."

Nîn hæn lausui. Hetken æneti
 Tyttærensæ seisoi, silmænsæ
 Loi vihasen vasten vanhusta.

Hænen tÿneyden havattuân
 Leppy kohta, sûteli hænen
 Pætæ harmôta ja virkki noin:
 "Kæy Miljutin, hellæ hoitajan,
 Kæy edellæ verkallên kotîn!
 Kylpeæ purossa mun pitæ,
 Jos olisi ehkæ heltêllæ
 Tarttunut tomu mun kaunosên
 Kasvoni ja kaulani ihôn;
 Sitten ruhtinallemme korêks
 Laittaumme ja riennæn linnahan."

Verkallên vaelsi vanhus pois,
 Hoipuroien pitkin polkua;
 Mielessænsæ mietti kuitenkin
 Pæivien tuloa kultaisîn.
 Nîn hæn synkkæn laksôn ennætti.

Kun Nadeschda keksi kulkevan,
 Silmillên hæn hæntæ seurasi
 Kunnes koivumetsæn lehvikkôn
 Katoisi vivahus vîmenen.

Kun oli kadonnut laksohon
 Neito vielæ hænen kulkuân

Kûntelehti, kunnes vîmenen
Helke haihtui taivon ilmahan.

Kun ketân ei næhnyt, kûllutkân,
Læksi kerran vielæ virran luo,
Pætænsæ sen puolên kallisti,
Sînæ nyt kuvânsa katseli,
Sekæ virkki surkeasti noin:
"Puronen, Nadeschdan ystævæ,
Oi sure, kun et vedellæsi
Voi hævittæ kaune'uttani.
Tokkohân katala kylpenen,
Kurja kukkaisîn koristunen?
Silloin kasvojani kastaisin
Jos hævisi rusko nîltæ pois,
Silloin rintoani hûhtoisin,
Jos vajoisi valke'utensa,
Silloin kukkihin pukeutuisin
Jos mie kukkineni kûntusin.
Sen sanottuansa, vaivattu
Kaune'udeltân, purohon nyt
Sai kætensæ, vellosteli vên.
Sîtæpæ kuvansa kaunoinen
Turmeltui, rumaksi mîttui myøs;
Mutta neien silmæ kîllon sai:
"Tuommoisena, nuori ruhtinas,"
Lausui hæn nyt, "ompi orjatar,
Kæskystæ isænsæ, astuva
Sun etehesi, herættævæ

Ei himoa mutta inhoa.”
 Læksi nyt purosen rannalta,
 Kulki hiljallehen linnân pæin,
 Tiellæ vâtteitansa laitellen.
 Saraheinistæ hæen seppelen
 Surkean siteli pæhænsæ,
 Ohdakkeista oksan sai ja sen
 Heitti hempumeksi rinnallên,
 Vânsi vyøn olesta, kêri sen
 Hoikan vartalonsa ympæri.
 Noin puettu astui orjatar
 Nuoren ruhtinansa linnahan.

Toinen Laulu.

Samassa sanô hæn orjallên:
Orin heti tuo, Ivan!
Sekæ mun valkea haukkani,
Se kîtævæ on tænæn.

Moskwà, sie hiljanen virtanen,
Mik' on tohu rannallas?
Sun veillæsi tomupilvien
Pølæhykset pyørivæt.
Jos kylläinen karjaparvi lie,
Kotihin ehættævæ,
Vai myrsky lie, joka tuprûttâ
Porô tulikûman tien?

Mitenkæ metsæstæ murkinoiks
Jo karja kotiutû,
Mitenkâ myrsky nyt puissa kæyp
Kun lehtë ei likuta.

Se pilvi rannallasi, Moskwà,
 Nyt tøyttæ se pællési,
 Jo ennættæpi se sillalles,
 Sun korkêlle kârelles.

Kas, kultavaunut kuin pilvestæ
 Nyt sillalles suikahtâ
 Kuin tulennuolet ne kîltævæt
 Ylpêt tuliset orît.

Kas ruhtinâllinen seura nyt
 Vælæhtelê seudessa;
 Se riemun ruhtinas Wolmar on
 Ja veljensæ riemuton.

Kun toista rantoa joukko nîn
 Tapasi, jo seisahtui;
 Ja Wolmar ruhtinas otsallên
 Ja raittîlle rinnallên
 Nyt ristinmerkkiæ vîttsi
 Ja lausui sanoilla noin:
 "No, terve teille, ihana mâ,
 Ja taivas sinertævæ!
 Myös sulle terve, mun veljeni,
 Kas, tæss' on perintøni!"

Mut Dmitri ruhtinas riemuton
 Nyt silmænsæ maille loi,
 Ja hetken âneti katsoen
 Hæn virkkasi vîmen noin:
 "On sulla sûria peltoja,

On nîttyjæ, nurmia,
 Ja mainioitakin mehtïæ
 Metsæstæjæn mieliksi,
 Ja tuolta loitolta loistelê
 Perintøhovisi myøs;
 Mie noita kaikkia katsoen
 Kyll' onnesi ymmærræn."

Ja Wolmar vastasi: "Veljeni,
 Mi syøntæsi kylmentæ?
 Osani verrataksein osås
 En maitani næytellyt;
 Ko'issân vån sua tervehti
 Isæntænæ veljesi,
 Tule, sopusana suolansa
 Ja leipænsæ maistelûn,
 Hæn vuorossân heti linnassas
 On vierâna vîpyvæ."

Tæmæn sanottua veljensæ
 Sai siihen sovitetuks;
 Ja Dmitri virkkasi: "vaivaksi
 Pøly sekæ helle on.
 Mie virran varrella keksin tien,
 Sun linnâsi kulkevan;
 Mie sille poikkeun, varsani
 Mun heltêstæ viep pian."

Samassa sanô hæn orjallên:

"Orîn heti tuo, Ivan!
 Sekæ mun valkea haukkani,
 Se kîtævæ on tænen."

Nyt Wolmar ruhtinas vaunuistân
 Hypæhti ja kæski noin:
 "Ehætæ, joukkoni, linnâni,
 Tuloani ilmoita.
 Mun vîhtî veljeni, vierâni
 Nyt hetkisen metsæstæ.
 Kokoutukôn væki, koht'ikæn
 Me joudumme sinne myös."

Sen virkettua hæn viskaksen
 Virkun hevon selkæhæn;
 Ja Dmitri ruhtinas suitselê
 Jo ylpêtæ orittân
 Kædellæn kantaen haukkansa,
 Myös Wolmar omansa sâp.
 Ja vaunut vierivæt matkânsa
 Ja joukko ajâpi pois.

Yllæ taivas sintævæinen,
 Alla mâ vihertævæinen,
 Mân ja taivahan vëlillæ
 Hellæ pæivæ paistavainen.

Mälla pæivæn paistamalla
 Kukat kasvâ, vêt valuvat,
 Metsikkøkin mullistaksen,
 Valot, varjot metsikøssæ.

Nitty on takana metsæn,
 Nityllæ ikuinen koivu,
 Koivun latvassa on kÿhky;
 Kusta kÿhkynen kotosi?

Eipæ synkæssæ salossa
 Tuo pesæstæn ô paennut,
 Ihmisten asunnon luona •
 Kÿhkynen on kasvatettu;

Harjalla majan matalan
 Monet pæivænnousut næhnyt,
 Mâssa noukkinut monasti
 Jyvæt kæistæ kaitsiansa;

Sïvet sievæt sâtuansa
 On hæn laksot lennellynnæ,
 Koivukossa kîkkununna,
 Kylpenyt vesissæ virran.

Nytpæ nityllæ hæn istû
 Latvassa ikuisen koivun,
 Suorittaen sulkiansa,
 Ruhtinain læhestyessæ.

Toinen nîstæ seisahtaapi,
 Toiselle sanoen sînæ:
 "Kappas, Dmitri, kÿhkylæistæ,
 Pæstæ haukkas, veikkoseni!"

"Dmitri jæykkæ vastailêpi:
 Metsæn haltia on kÿhkyn;
 Ôt edellæ ollut aina,
 Joudun mie jæleltæ nytkin."

Vân iloinen Wolmar virkki:
 Pois pahat puhêsi, Dmitri!
 Pæstæ haukkas kîtamæhæn,
 Mie samoin omani pæstæn.

Kohten ilmoa sinistæ
 Kohta kaksi haukkâ lentî,
 Kîtivæt yhæ ylemmæ,
 Sâlista hakien kumpi.

Keksittyæ kÿhkylæisen
 Koivun latvassa, molemmat
 Kerrassân samoin kuin nuolet
 Sâlista tavoittelevat.

Mutta pûhun puotessansa
 Toinen toisehen tokahtâ,
 Vasten silmæ silmæ kîlû,
 Sîpi sîpeæ koputtâ.

Tuima tappelu tapahtû,
 Verinen vælissæ haukkain,
 Toinen sâlista ei salli
 Toisen kynsihin kovihin.

Mutta kÿhky, sæikyksissæ,
 Oikasêpi oksaltansa;
 Vainôjansa on læhellæ,
 Kaukana kotimajansa.

Sînæ katsellen pelossa,
 Kaksi ihmistæ nækêpi;
 Turvassa heti ikænæ
 Wolmarin olalla istû.

Tappelukin taivahalla
 Loppui linnuilta samassa,
 Sîvellæ hervottomalla
 Haukka Wolmarin putôpi.

Voittaja nyt vallallansa
 Tâsen taivahalle nousê,
 Silmænsæ tulenpalava
 Kÿhkyistæ etsiskelêpi.

Haettavan havattuansa
 Puotaksen tavalla tæhden,
 Oikasê jo kultakynnet
 Kopristâksen kÿhkylæistæ

Vân vihastunna Dmitri
 Haukan himot hillitsêpi,
 Lyøpi varrella vapansa
 Lintu kurjan kuoliaksi.

Hetken heidæn ânetønnæ
 Oltuansa, lausui Dmitri:
 "Wolmar, haukkani jos sâestin
 Kÿhkysi ei ois' elossa."

"Tosin totta, kallis veljen,"
 Wolmar vastasi, "tok' oisin
 Huolinunna jos sen multa
 Oisi sânut ryøstetyksi."

Hengetøntæ haukkoansa
 Næyttæen sanøpi Dmitri:
 "Tuo ilosi uhri, Wolmar,
 Tiedætkø mitæ se maksoi?"

Pilvittÿpæ tuosta otsa
 Wolmarin ja sûtuksissa
 Lausû hæn: "Oliko kallis
 Haukkasi, nimitæ hintâ!"

Ostolla sâp ostettua,
 Maksamalla maksettua;
 Mutta turvattoman luotto
 Heitæksen vån hinnatonna."

Nauruksi nurêksi sûnsa
 Væntæen saneli Dmitri:
 "On hyvæ, ylevæ veljen,
 Haukkani kun mielit maksâ.

Hinnan kûlla myøs haluat:
 Paljo tuo ei maksanunna,
 Kaksi vån hunaja hûlta,
 Kaksi vån punaista poskê,

Kaksi kæsivartta, jotka
 Kauloain usein syleillyt,
 Kaksi kaunokaista silmæ,
 Jotka itkivæt kun myötîn."

Noin hæen oudosti puheli;
 Mutta Wolmar vastailêpi:
 "Orjatarta kyllæ mulla
 Mâllani on toista satâ:

Veljeni, valitse nîstæ
 Mûtama tahi usêmpi,
 Ettæ velkani sinulle
 Nîllæ saisin maksetuksi.

Kahden sån hunaja-hûlen,
 Kahden sån punaisen posken,
 Kahden sadan kæsivarren
 Ôn minæ isæntæ itse.

Minkæ taidan, sen mie tarjon,
 Mutta tarjoa ei taida
 Kaksi sulo-silmæ, jotka
 Itkevæt, kun sie ne hylkæt."

Tuskin sai sanoneheksi
 Kun vælissæ puiden impi
 Ilmestÿ, menøssæ linnân,
 Ilmestÿ sekæ katôpi.

Naurusuin sanôpi Dmitri:
 "Næitkø neien, veikkoseni,
 Lie se mûtama monista
 Noista mun valittavista.

Heinæ pænsæ hempumena,
 Vyø oli olesta hællæ.

Orjattareni muhoili

Kukkaisissa mun tulossa."

Wolmar æissæ, ænetønnæ

Tuohon vastata ei huoli.

Pæivæ laskeksen ja linnân

Vaiti rientævæt molemmat.

Kolmas Laulu.

Rukouksen læmpimællæ hengellæ hæn noin
 On kohdannunna kultânsa,
 Ja vîpÿ polvillân, rukoillen, sÿlla ei,
 Silmænsæ rakkaudella vån.

Oli suloisen seudun raitis rahvas jo
 Kokoutunut ja ôttaen
 Puvussa juhlasessa ruhtinast' omâ
 Pihalla linnan likkeli.
 Ukot ja miehet, pojat, vaimot æneti
 Katsastelivat kummastuin
 Nyt ruhtinansa kullatuita vaunuja,
 Koreita palveljoita myøs.
 Miljutin, ukko vanha, harmôpæinen vån
 Oli iloton yksinæn.
 Hæn kaipasi suloista silmænsæ valô,
 Nadeschda vielæ poissa ol'.

Vân nyt orilla valkeilla jo ottelê
 Metsæstæ kaks ratsastajâ,
 Ja rahvas tøytesêpi linnan portille
 Ja riemullisna hûtelê:
 Hoi, terve Ruhtinamme! hæn valoa tuop,
 Valosa valko varsalla,
 Otsallân kÿhkÿ kantaen, hæn kantakôn
 Nîn lapsillensa lempensæ.”

Puhe nyt semmoinen suloinen puhkeâ
 Iloitsevista rinnoista,
 Ja linnan portilla, pihalla polvillên
 Asettununna rahvas on.

Ja ruhtinas tulê, vån musta mieli on,
 Ei sÿ suloisna, silmæ ei,
 Ja tuima tervehdÿksensæ vån sæikÿttæ,
 Ja rahvân riemu raukenê.

Tuo ænettômÿs Dmitria ilahuttâ,
 Ja naurusuin sanô hæn noin:

”Væella tuolla, veikko, onko henkeæ,
 Vai lie ne linnan hâhmoja?

Samoin tosin minækin tahdon taivuttâ

Mykæksi kerran kansani,

Ettei tulossan korviani koskisi

Ilon ja riemun ræiskehet.”

Tajuten veljensæ puhên pahan hæn nyt

Hevoistân siihen seisauttâ,

Ja keksien Miljutinin, hæneltæ nyt
Salavihassa noin kysy:

"Mi sÿnæ ettæ kansani mun tullessan
On surkea on âneti,
Olenko taivon rangastus rasittava,
Olenko ruoska rautanen?"

Kumartaen nøyraesti pættæ harmôta,
Sanôpi vanhuse vastinêks:

"Kun aurinkoinen læmpøsæsti loistâpi,
On mâkin læmmin, loistava,
Vân, oi, jos pilvihin se peittæ kasvojân,
Murhêssa mâkin mustâpi."

Sanottuân hæn tyttærensæ keksi jo.

Ihana impi joutunut

Ikæn oli parihin toisten tyttøjen;

Hænen nyt ukko hoksasi.

Ja ruhtinan ja vastauksen, ja itsensæ

Unhottâ hæntæ næhdessæn,

Ja juoksê neien pæstæ seppelettæ jûr

Rumentavâ repæisemæn.

Samassa Dmitri kæmmeniæn pieksæen

Vallattomasti naurahtâ:

"Kas, veikko, puolustajatarta, jonka nyt

Tuo ukko noutamân menê!"

Sen virkki hæn; ja tuossa Wolmar ruhtinas

Havaitsi olkivyøhyen,

Ja kauheammasti hænên vihastui nyt
 Kun metsikøssæ vast'ikæn:
 "Tuleppa tæne, Olkineito," hûsi hæn,
 "Tule! mie morsiamen ôn
 Luvannut orjalleni, hupsu Ontreille,
 Ja hæn sinun on sâpa nyt."

Ihana impi tuosta varsin hæmmæsty
 Ja ruhtinasta katsastâ.
 Kenen nækêpi hæn! Tuon silmæn kîltoa,
 Tuon otsan muotoa ja nuo
 Suloiset kasvot ennen hæn jo næhnyt on;
 Uneksimansa sulhonsa
 Hæn tuntê nyt. Sama se on vån lieto ei,
 Ei lempeæ, kuin vast'ikæn
 Purosen rannalla unennæøssæ ol'
 Kuvastimena sielunsa.
 Paennut pelko ompi nyt, hæn peljætæ
 Ei hæntæ voi, ei taivastân;
 Sulâ suloisîn kÿneleihin voipi vån
 Ja rakastâ ja kÿntua.

Ja pelvotta, samoin kun ois rukouksille
 Pyhæ kuvâ læhestynyt,
 Læhestÿ ruhtinasta hæn ja polvillân
 Ristissæ kæsin rukoilê:
 "Mun Herran, katso orjattares kÿnelêt,
 Elæ vihastu vaivasên!
 Parempi onni jos hænelle suotu ois,

Paremmat hællæ hempumet.
 Ruma on seppeleni, vyøn vihaksesi;
 Kun nuo sitelin, mietin noin:
 Nîn køyhænæ ei olki kasvanut, kuin mie,
 Nîn riemutonna heinæ ei.
 Sun tahdostasi, ruhtinas, mie kuitenkin
 Pukuni mûtan mielellæn
 Ja rinnaltani pæstæn karkên ohdakkên
 Ja kætken syømmeheni sen."

Sen lausuttua, seppelensæ tørkeæn
 Samassa pæstæn pæstelê
 Ja irtauttâpi olkiraipan vyøltænsæ,
 Ja tâs rupê rukoilemân:
 "Oi ruhtinas, vihasi heitæ armostas
 Væhæksi hetkiseksi vån,
 Ja suo mun næhdæ lempeyttä kasvosi,
 Ja kîttæen kunehtua!"

Rukouksen læmpimællæ hengellæ hæn noin
 On kohdannunna kultânsa,
 Ja vîpÿ polvillân, rukoillen, sÿlla ei
 Silmæensæ rakkaudella vån.

Ja kas, rukoilevaisen silmæ kæynyt on
 Jo kotvan silmîn Wolmarin;
 Puhua pÿtæ hæn, sydæmmen huoka'us
 Puhênsa ompi ainoa.
 Ei kaunotarta tuommoista hæn næhnyt ô

Moskwàn, ei Wolgan varrella;
 Ja sielunsa vajô syvæn lumo'uksên
 Ja valveilla uneksî hæn.

Læhestÿ silloin Dmitri voittoriemussân
 Ja hiljan hiuskâ veljellên:

"Lupasit mulle orjattaren haukastain,
 No, olkôn tuo valittuni."

Lupa'ustansa Wolmari nyt muistelê
 Ja unestân heti herê;

Vilahtelevat outoisesti silmænsæ
 Ja kasvoistân veri katô;

Kovasti vihdoin tarttû veljensæ kætên,
 Ja lausû: "valta sulla on

Valita, vån valita orjattaren vån,
 Tuo neitonen — vapâ hæn on;

Joka on enkeliksi syntynyt, hæn on
 Vapâ syntymæ hetkestæn,

Ja hælle nyt vapauden annan, lahjaks ei,
 Vån julki vahvistukseksi."

Ja orjatarta kohden tâs hæn kênnæksen
 Sanoen lempeæsti noin:

"Nadeschda, nouse, ôt vapâ, kuin lintu on,
 Ei sulla Herrâ ô enê.

Vån kÿhky raukka, kaks jaloa haukkâ nyt
 Sinusta taistelehtavat.

Oi minne mielit lentimillæs likkua
 Ja missæ turvâ etsiæ?"

Ihana impi nousê nyt ja sùdellen
 Puhujan kættæ vastailê:
 Metsæssæ kenen luona kýhky suojan sai,
 Sen luona sâpa ôn minæi.
 Tykøsi, ruhtinas, pakenen turvaton
 Ja turvan tiedæn løytævæn;
 Sydæmmes armo on mua pelastava
 Veljesi haukasta ja sun."

Ækisti silloin posket Wolmarin punastuivat,
 Ja vastâmatta vîtasê
 Jurolle veljellên ja linnan huoneisîn
 Katôvat kohta kumpaset.

Tarina tietê Dmitrin kauvan kulkenên
 Monissa linnan huoneissa,
 Katsellen muistoja ikæin kadonneiden,
 Kovin sotien syømmessæn.
 Kun iltaisille ol' ruvennêt veljekset,
 Sovussa varsin huonossa,
 On Dmitri outo tyhjentænyt kolmasti
 Lasin champagnevînæ.

Ja ensimæisellæ lasilla maininnut
 Onnelliseksi veljênsæ,
 Jok' on omansa, kun emonsa vallassa
 Oli hæn itse linnassân, —
 Ja maljan juonut sille, jonka syøntæ ei
 Pahainen onni voittâ voi,

Ja jonka tahto rohkeasti taitâpi
Elonsa vaihêt vallita.

Ja toiseks onnea omâ hæn kîttænyt,
Kun vilpitøn petetty ol',
Ja maljan juonnut sille, ku lupauksen
Pitâ, jos myøs musertuisi.

Ja kolmanneks' oli hæn noussut pøydæstæ,
Lasillân kohta koskenut
Lasia veljensæ, ja siihen lausunut:
Sun muistoksesi maljan juon,
Sie Wolmar ruhtinas, kæsistæ jonka ôn
Perivæ orjattareni."

Samana yønæ mainitân ratsastajan
Aseissa seisahtunehen
Miljutinin majalla, Wolmar ruhtinan
Se palvelja oli lujin.
Hevonsa hæn oli ovelle heittänyt
Ja kæynyt katsoen sisæn,
Ja hetken pæstæ sieltæ tâs palautunut
Nadeschdan nopsan seurassa
Ja neien nostanut satulansa etên
Ja itse noussut siihen myøs
Ja kannustanut varsoân ja æneti
Ikæn kuin yø paennut pois.

Olivat kauvan neien retket peitetyt

Sen koistansa kadonnehen,
 Ja rahvas vaiti ol' tahikka lauleli
 Sen paosta kummallisesta.
 Ja jos Miljutinia joskus tutkittin,
 Hæn vaiti puisti pætænsæ
 Ja kÿnelsilmin katsahteli tielle pæin,
 Illoinsa kunne karkaisi.

Neljäs Laulu.

Monia ôn kyseltyt,
 Kyseltyt nîn monasti
 Kun hetkiæ lie ollut
 Ajasta sitæ, jollon
 Sua sain vîmen nêhdæ.

Kaukaisen Kâman maille

Ison elon iloista

Oli pakôn paennut

Yks leski ruhtinainen,

Ja virran rannikolle,

Sen nînipuiden suojân

Asettanut asunnon.

Tytærtæ nuorta kolme

Olivat ilonansa.

Tæmæn asunnon kû nyt

Valaisi mûan ilta;

Sen metsistöissæ tûlet
 Kisailivat kevæiset
 Somilla varjoisilla.

Samoissa varjoisissa,
 Tûlissa lauhkeissa,
 Tûheissa metsistöissæ,
 Yhdessæ istuin impi
 Ja nuori mies, puhetta
 Sen illan pitkæn pannît.

Ne sûdellen, syleillen
 Puhuvat kauvan vielæ.
 Kuin taivahalla pilvet
 Syntyvæt sintævællæ,
 Vælistæ ruskeiksi,
 Vælistæ valkoisiksi,
 Vælistæ synkeiksi,
 Nîn syntyvæt sanatkin
 Nyt næiden rakka'uden
 Taivâlla sintævællæ.

Ja nuori mies hæn lausui:
 "Monia ôn kyseltyt,
 Kyseltyt nîn monasti,
 Kun hetkiæ kesæssæ
 Ja talvessa lie ollut
 Ajasta sîtæ, jollon
 Sua sain vîmen næhdæ;

Ja kummun pæltæ kû jo
 On noussut taivahalle,
 Ja ilta kîruhtâpi
 Ja vielækin kysyisin."

Muhoillen virkki neito:
 "Monia vastaellut
 Olen mie, nîn monasti
 Kuin ruhtinani armo
 Ilô on mulle suonut.
 Miten mie tællæ ollen
 Salattu, suojeltunna,
 Elellyt onnellisna,
 Sisær sisærten kanssa,
 Tytær emon tykønæ,
 Sen ôn jo vastaellut
 Ja vielæ vastaileisin."

Ja ruhtinas, se nuori
 Sanoilla noilla virkki:
 "Tyvenhessæ tæssæ,
 Ko'issa ystævæni,
 On hellillæ kæsillæ
 Hoidettu kukkaseni,
 Ja kukkasieluansa
 Kaunîksi kasvatettu.
 Monia tietæmæhæn
 Hæn ompî oppinunna,
 Tok' ei hæn tiedæ, mistæ

Mun onneni tulêpi,
Kun hælle sÛta annan."

Ihana impi lausui:
"Nyt on mun ruhtinani
Kuin kulkia merellæ,
Jok' ei havaitse mâta,
Vân kukkatuoksun tuntê,
Ja ihmeksî ja etsî
Ja lÛlê kukkajoukon
Povellân kætkevænsæ.
Oi ruhtinas, se onni
Suloinen, jonka tunnet
Minua sÛdellessa,
Se vån mun onnen ompi,
Joka sinua kohtâ."

Vån ruhtinas hymyili
Ja lausui: Siepæ vasta
Ôt onnellinen, koska
Omasi onnes ompi.
Kun raukka merilæinen
Mie kukkarannaltani
Olen pojessa, silloin
Ei ô ilô minulla;
Mâ ompi autiona
Ja taivas tæhdetønnæ
Ja murhe mielessæni
Ja kaiho katkerainen.

Tosi puhêsi ompi,
 Iloni vâh on laina
 Sinulta ainoalta."

Tyttønsæ kæden otti
 Ja lausui noin, muhoillen:
 "Iloni nyt mie tunnen,
 Mik' on ilo Nadeschdan?"

"Mun rakkauteni ompi
 Iloni, ei se sammu
 Samoin kuin ruhtinoiden."

"Sun rakkautesi ompi
 Ilosi, sîs minulle
 Sano, mi ompi rakkaus?"

Hymyillen neito siihen
 Sanoi: "mun ruhtinani
 Ei tiedæ sitæ, kysÿ:
 Oi tietæisinkø itse!
 Sen tiedæn, ettæ muinon
 Ajassa lapsûteni
 Oli mun mielen aina
 Kuin lumi vuoriloilla
 Vælissæ mân ja taivân,
 Nîn ratki rauhallinen,
 Nîn suojeltu, nîn valkê,
 Mutt nînpæ myøskin kylmæ.

Vån aurinkoinen armas,
 Sætêt suloisen silmæn,
 Kun siihen sattui kæymæn,
 Se âtoksîn ja tuntoin
 Virroiksi mûtui silloin,
 Vapâksi pæsi, kulki
 Aloja, hælle ennen
 Jûr tuntemattomia,
 Se læmpeni ja kirkkâks
 Kævi kavastimeksi,
 Sinisen taivân næytti
 Ja mân ihanat nurmet,
 Ja sen suloisen silmæn
 Syvÿtehensæ kætki."

"Ja kenen, neito, lausu,
 Se ol' suloinen silmæ?"

Ei neito vastannunna,
 Kepêsti painoi pænsæ
 Kirkkâsti loistavaisen
 Olalle ruhtinansa.
 Samassa tûlen henki
 Lehahti lehvikossa,
 Vavahtelivat lehdet
 Vavahtelivat varjot
 Ja kûn ihana loiste
 Tytøn tukalla liikkui
 Kuin jærven lainehilla.

Ja ænettømæn hetken
 Peræstæ tâs kohotti
 Ihana impi pænsæ
 Ja lausui: "paljo ompi
 Kysellyt ruhtinani,
 Mie yhtæ vån kysyisin,
 Anoen vastinetta:
 Ôn kahdesti jo næhnyt
 Lehokon lehdistyvæn
 Ja kuivettuvan tâsen,
 Ja kahdesti vån tællæ
 On ruhtinani kæynyt.
 Hæn kuitenkin sanôpi
 Ilonsa ainoastân
 Olevan tællæ, miksi
 Tulêpi hæn nîn harvoin?"

Vavahti varjo lehtîn
 Ja ehkæ myøs sydæmmen
 Nyt ruhtinan otsalla;
 Hæn vastinêksi virkki:
 "Nadeschda, vangittuna
 Mua pitævæt jûri
 Ne keisarkaupunkimme
 Ilot ja riemut ratki
 Ja sankarmainên pÿntø."

Ihana impi lausui:
 "Ôn kahdesti vån næhnyt

Lehokon lehdistyvæn
 Ja kuivettuvan tâsen,
 Ja kahdesti jo tâllæ
 On ruhtinani kæynnyt.
 Kun keisarkaupunkimme
 Ilot ja riemut hæntæ
 Pidættævæt, no miksi
 Hæn nîn usein tulêpi?"

Hymyillen, huokaellen
 Nyt ruhtinas, se nuori,
 Saneli: "neitoseni,
 Oi kuinka mielellæni
 Mie vîpyisin sun luonas
 Koko ikæni tâssæ,
 Ja etsisin sun kanssas
 Asunnon yksinæisen,
 Samoin kuin linnut etsî
 Kotoa rakkaudellên.
 Mut, oi, tykønæs tyttø
 Salâpa vîn sîn olla.
 Pimêtæ valtâ kaksi
 Vihâvat onneani,
 Mun veljeni on toinen
 Ja toinen on emoni."

"Veljenne! vastustâko
 Hæn onnea veljensæ?"

"Sie muistat, neito, muistat
 Suloisen ensikerran
 Kun näimme toisiamme,
 Sydæn sydæmmên yhty.
 Oli hæn silloin læsnæ
 Mun veljeni, ja sinun
 Hæn keksi ja povênsa
 Himon palo pahainen
 Ja sammumatoin syttyi.
 Ja aina sîtæ asti
 Hæn hâhmona kuleksî
 Kylæn kylæstæ, etsîn
 Sinua ainoata.
 Nadeschda, jospa löytê
 Hæn pîloasi voisi,
 Ei ruhtinasi, eikæ
 Mâilman kaiket vallat,
 Ei tuonela, ei taivas
 Olisi voimallinen
 Hænen kæsistæ konsa
 Sua pelastamahan."

"Nimitti ruhtinani
 Emonsa, eikø ôkkân
 Emon sydæn hænellæ?"

"Nadeschda, kylmæ, jæykkæ
 Ja ylpeæ ja ynsæs
 Oma emoni ompî,

Natalia Feodorowna.
 Ei miksikæn hæn arvâ
 Sydæmmen sykkivæisen
 Iloja hellimmie,
 Mut' armo esivallan,
 Sukujen sûrten loiste
 Ja orjajoukkoin paljous,
 Ja kunniantæhdet, arvon
 Ne vån hæneltæ sâvat.
 Ei, tyttø, kauneuttasi
 Nækisi hæn sinussa,
 Ei silmæs kirkkautta,
 Ei sielusi suloutta,
 Joka sun kasvoillasi
 Valoissa, varjoisissa
 Ilmestypi ja likkû;
 Poloisen orjattaren
 Nækisi vån sinussa,
 Ja jos mun rakkauteni
 Hæn tietæisi, nîn sinun
 Hæn ryøstæisi minulta
 Jos kappalên sydæntæn
 Hæn vielæ veisi myøtæn."

Ikæn kuin pelvon alla
 Hæn neitoa syleili,
 Ja neito kallistihin
 Nyt vasten kainalota
 Syleiliæn ja hiljâ

Hæn lausui huokaellen:
 "Oi lapsûdeni muistot,
 Ilot suloiset kaiket,
 Sie aurinkoinen armas
 Taivâlla sintævællæ
 Kirkkailla pæivillæsi,
 Sie mâ kukissa kaunis
 Ja læhtêt, vêt ja virrat,
 Te kallit ystævæni,
 Oi, josp' en milloinkana
 Olisi teitæ næhnyt!
 Oi kunpa kasvannunna
 Mie oisin nînkuin vanki
 Isoissa kartanoissa
 Ja lamppujen valoa
 Væn næhnyt, kirkkaudessa
 Juvelien ja kullan
 Væn jæykkæenæ kævellyt; —
 Isô sukua oisin
 Kuin Wolmar ehkæ silloin,
 Olin ruhtinatar,
 Ketæ rakastan, hæntæ
 Mie rakastâkin saisin,
 Ja hæn minulle saisi
 Myôs rakkautensa antâ."

Noin lausui neito, æni
 Nyt sammui hûlillensa
 Punertaville, vaiti

Oli nyt ruhtinaskin. —
Ei heidän rakkautensa
Taivällä syntynnä
Enê puheiden pilvet,
Ja hiljainen ja selvæ
Oli ihana ilta.

Vides Laulu.

Jo monet vuodet hæn
Lujasta kansastân on poissa ollut,
Samoin kuin viljavuos
Nyt siuna'uksen sâttâ seudullemme.

Oli jo vuotta kaks
Asunut yksinâen Miljutin. Kerran
Nyt âmuisella hæn
Kævi kevæistæ ilmâ huokumahan.
Pihalla pihlaja
Kukoisti, alla sen lepæisi vanhus
Nyt aivan yksinâen,
Nadeschda kun kadonnut ol'; ukolla
Oli vâen ruttona
Mehilæisparvi puissa lentævæinen.

Tulipa ystævæ
Ja tervehteli vanhusta ja virkki:

"Miljutin, riemuitse,
Suloisen sanoman sinulle sâtan."

Ylæhæ katsoen
Osoitti vanhus vierällên kætensæ:
"Sanoman minkæ tuot?
Suloisen rauhan onko mâmmæ sânnut,
Ja Herra armossân
Tâs Keisarinnallemme voiton suonut?"

Saneli vieras noin:
"Likempi meitæ, veljeni, on riemu;
Tæn' yønæ tullut on
Hovînsa tâsen meidæn ruhtinamme.
Jo monet vuodet hæn
Lujasta kansastân on poissa ollut,
Samoin kuin viljavuos
Nyt siuna'uksen sâttâ seudullemme.
Tænæn ei linnastân
Sâ vaivainen palautua avutta,
Nîn on hæn sâetænyt,
Ja lahjoja jakâpi lêmæltænsæ."

Miljutin huokaili
Ja lausui: "mistæ laupeus ruhtinamme,
Jokôn on silmænsæ
Tavannut jonkun neien kauneutta?
Nuket tæn' iltana,
Mun veljen, ehkæ kultaisîn unihin,

Kun huomenna herät
Tytærtæs ainoata hûdat turhân."

Sen sai sanoneheks
Ja kÿnel vielæ valui kasvoillensa,
Kun sanansâttaja
Isoilla antimilla sîhen joutui;
Ne toi ukon etên
Ja virkki noin: "Miljutin, terve sulle!
Ja terve, terve myøs
Sun riemupæivillesi joutuville!
Næin lausû ruhtinas:
Miljutin kansan vanhin on, oleva
On vanhûtensa sîs
Iloinen, kirkas kuin kevæinen ilta."

Ei vanhus vastannut
Hæn mættæhæltæ nousi vån, kætênsæ
Hæn otti sauvansa
Ja læksi linnalle vaeltamahan.

Isossa linnassân
Oleksi Wolmar nyt hyvillæ mielin,
Puhêlla hellællæ
Hæn tutki vanhâ palveliatansa:
"Wladimir, harmoa
Mun lapsûdessani oli jo pæsi,
Sanoppa, kauvanko
Ôt ruhtinas-taloa palvellunna?"

Pitæen parrallân
 Kætensæ, kotvan æijæ arveskeli,
 Ja pætæ harmôta
 Hæn puistellen sanoiksi vîmen virkki:
 "En tiedæ, ruhtinas,
 Mitenkæ kauvan, huoli ajan mittâ.
 Ei lu'e aikâ se,
 Jonk' elo ollut kuin kevæinen pæivæ!
 Mie lapsi viel' olin "
 Minut kun otti korkea sukunne,
 Ja nuorukaisena
 Isæenne ensi askelêt varoitin."

Armolla ruhtinas
 Nyt katsahteli vanhusta ja lausui:
 "Wladimir, linnastan
 Mun tæytÿ huomenna heti jo læhtê,
 Ettei mun onnean
 Kamala silmæ konsa næhdæ saisi.
 Mut tâellæ sun tulê
 Elæ ja vallita mun puolestani,
 Ja kæskys kûltava
 On linnassâ kuin oisi se omani.
 Yks ompi kuitenkin,
 Jota sun tâellæ tæytÿpi totella,
 Vân nîn ihan salâ
 Ettei sen valtoa kukikæn arvâ.
 Sinulle tuttu vân
 Ja sulta næhty, on hæn kutsuttava

Kylæssæ tyttæres
 Mut ompi tok sun valtiattaresi.
 Wladimir uskottu,
 Sano, minua ymmærtænyt ôtko,
 Ja, mennen, taidanko
 Mie luottâ ettæ tahtoni tapahtû?"

Hymyili vanhus, nyt
 Isænnæn puolên loi iloisen silmæn,
 Ja kohden rintoân
 Kætensæ hæen kohotti noin puhuen:
 "Oi ruhtinas, jo on
 Wladimir vanha ûsille tavoille,
 Hæen tottelemahan
 On tottunut ja mûta ei hæen taida."

Tæmæn sanottua
 Hæen læksi pois sanalla ruhtinansa,
 Ja Wolmar yksinæn
 Salînsa jæi nyt tâsen onnenensa.

Hæen hetken vîpynyt,
 Kun sai oven Miljutin auvastuksi,
 Ja astui rohkêsti
 Sisæhæn vartioilta vastustettu:
 Kun silmæ ruhtinan
 Hænen tapasi, vasta silloin ukko
 Pysæytyi âneti
 Ja, kunnioittamalla, polviansa

Syvæhæn notkisti
Ja pâensæ aina lattiân kumarti.

Kasvoilta Wolmarin
Vihan vilaus pian pakohon læksi,
Ja kohta orjallên
Hæn ystævællisesti kættæ antoi:
"Miljutin," virkki hæn,
"No miksis luokseni nyt tøyttæt? Nouse!
Mik' ompi pýntøsi?
Ei tæltæ huolinên kukân nyt kênnny."

Vân ukko huokaili:
"Oi herra, halvan valitus on halpa;
Minulla leivo ol',
Sen haukkasi on ryøstænyt majastan."

Armossa ruhtinas
Hymyili: "huoles helppo on parata;
Mie laulurastahan
Sun leivosi siân sinulle annan."

Vân ukko huokaili:
"Oi herra, halvan valitus on halpa;
Tok eipæ huoltani
Paranna lintujen suloiset laulut.
Kuva, pyhæ kuva
Minulla vieno ol' jalavapûsta,

Parhain tavarani;
Sen ryöstæjæ, sun linnastas, varasti."

Armossa ruhtinas
Hymyili: "huoles helppo on parata;
Kuvani kultaisen
Sun pû-kuvasi êstæ sulle annan."

Vân ukko huokaili:
"Oi herra, halvan valitus on halpa;
Ei kostu kuitenkân
Surunsa kultaisilla antimilla.
Tytær minulla ol',
Hæn leivoni oli, pyhæ kuvani,
Olipa orjatar,
Ja valtasi hænen minulta ryøsti.

Ylæhæ ruhtinas
Nyt katsoi kasvoilla punastuneilla:
"Miljutin," lausui hæn,
"Ei tæltæ huolinên kukân nyt kêenny."

Hûlilta ruhtinan
Nyt huoka'us, sano, nimikø lenti;
Ja kas kun aukesi
Ovi koreimman huonehen samassa,
Ja kaunîmpana vân
Valossa onnen pæivæn valennehen,

Kuin ruskopilvi jûr,
Nadeschda seisoi nyt ukon edessæ.

Hymyillen armossa
Kætehen otti ruhtinas Nadeschdâ,
Ja kummastunehen
Ukon tykø ihanatarta sâtti:
"Miljutin, orjani
Sie uskottu, mie laulurastân sulle
Leivostas tarjosin
Ja kultaisen kuvan sun pûkuvastas.
Hylkæsit tarjoman,
Tytærtæs huolit, vienô orjatarta;
Kas ruhtinattaren
Sinulle orjattarestasi annan."
Nyt kÿnel kirkkahin
Nadeschdan kasvoilla komêsti kîlti,
Ja ânetønnæ vån
Hæn sûteli muhoillen vanhan otsâ.

Kûdes Laulu.

Oi semmoiseksi jos mua synnytit,
Ett' ois tuo tæhtin kirkka'us, jota sie
Nyt vasta ihmettelit, mun mieltæn myøs
Hyvittænyt! Kuin lapsi mie, mieltynyt
Ilokaluihin, oisinpâ miekallan
Ne poimassut iloisna, ja henkeni
Kisassa lapsellisessa heittænyt.

Vân linnassansa, varrella Wolga-joen,
Sen marmora-salissa ja kûlusan
Suvun kuvien keskessæ yksinæn
Oli Natalia Feodorowna nyt.
Jûr tæssæ, næiden toistajîn seurassa,
Hæn pættæynnæ ruhtinas Dmitriæ, —
Isînsæ koissa kauvan jo kaivattû, —
Etênsæ laskê. Jûri kuin juhlaaksi
Oli sali nyt laitettu, poistetut
Kuvilta kaikki purppura-peittehet,

Ja pøydæn pæhæn, vierehen æitinsæ
Korea istuin pojalle pantu ol'.

Se ylpê æiti ôtteli, kello løi,
Salihin astui Dmitri, korea ei
Pukunsa ollut, korjâmatonpa vâh,
Sekæ tavallinen, jokapæivæinen,
Ja arka silmæ ol' mutta røyhkênæ,
Emonsa luo hæn astui kuin synkkæ yø.

Ja ruhtinatar hetkeksi synkeytyi,
Kuin pojastân pimêstæ pimeytynyt,
Heti hæn kuitenkin hyvæn mielen sai,
Jalosti hæntæ kohtân ojenti nyt
Kætensæ, otti paikastân askelên,
Ja hæntæ kerran kasvoille sûteli.
Ô terve tultuasi, mun Dmitrini!
Jaloa poikâni minæ, ylpeillen,
Tâs næhdæ sân suvun ison keskessæ,
Enê ei nuorukainen kokematoim,
Vân koiteltu ja ehkæpæ valmis jo
Isînsæ kunniâ lisæmæn jalô.
Sie ôt jo kauvan koistasi ollut pois,
Vân kussa, kuissa tøissæ ja toimissa
Et ô julassut, en kysynynnæ mie;
Se ompi ollut myøs minun tahtoni.
Jaloudellên omalle ja huolellên
Mun jalon poikani olen heittänyt,
Ja itse vâh sen vallan omistanut,

Joka emoilte oivista oivin on,
 Parhainta lapsestân sâda toivoa.
 Ja nyt kysyn sinulta — tok' enpæ mie
 Mut nuo mykæt kuvat minun kauttani --
 Mit' ôt kokenut, kunniân millisên
 On urhõllinen mielesi pyrkinyt?"

Se oli ruhtinattaren tervehys.
 Hæn istui, kæski poikansa istumân.

Kului nyt hetki æneti, hengeti,
 Ja Dmitrin hûlet vielæ ei vastinêks

| Vân outoiseksi nauruksi lîkkuivat,

Ja tâsen æitinsæ jalo virkki noin:

"Ei huoli Dmitrini julki vastata,

Ikæn kuin nuo kuvat kysyvæt, samoin

Hæn vaiti tahtô heitækin vastata;

No olkôn nîn! mun ylpeæ riemuni

On sînæ, ettæ vastinta sâmatta

Mie itse kyllæ huoleton olla voin. —

Kas vaimon tuon kuvâ, jalo poikani,

Kas mustan silmænsæ tulileimua,

Ja otsan kumpua tukan varjossa!

Se jûri æitisi esæiti ol',

Suvusta ruhtinain, sekæ syntynyt

Vuorilla Grusian liki tæhtien.

Hænellæ poika ol'. Tæmæ aikasên,

Samoin kuin siekin, koistansa læksi pois,

Samoin kuin siekin, vuosia vîpyi hæn,

Ja yksin linnassân asui æitinsæ.
 Tulipa kerran tuttu hænen tykö,
 Ei næhty kaukân, syntyæn kreivitær,
 Vân naituna sukûn væhæ halvempân.
 Hyvæsti hæntæ kohdeltîn kuitenkin.
 Puhetta ystævÿdessæ pantihin,
 Ja vîmen tutkien kysyi vieras noin:
 On sulla poika, onko iloksesi
 Hæn nuorûtensa viettænyt, missæ hænen
 Nyt on ja kuita tøitæ hænen toimittâ,
 Sodanko retkillæ tahi rauhan on?
 Esi-emosi nauraen vastasi:
 Mie vuotên kahtên hæntæ en næhnyt ô,
 Halunsa syttyi, kotinsa ahdistui,
 Hæn perintønsæ otti, ja mâilmâ
 Hæn læksi koittamân, mutta kussa nyt
 Ja kuinka kulkenê — sit' en tiedæ mie.
 Vân vieras kummeksi sekæ virkki noin:
 Nyt pistæt pilkkâ taikka uneksinet?
 Oi siekö, æiti hellæ-sydæmminen,
 Noin sâtat heittæ ainoan poikasi?
 Ei totta. — Nîn saneli se vieras; vån
 Nyt ruhtinatar nousi jaloudessân
 Kætensæ vierâllensa ojenteli
 Ja lausui næmæt kallihit lausehet:
 Ô huoleton, mun ystævæn, æitinsæ
 Jûr yhden tietæ, mûsta ei huoli hænen,
 Hæn tietæ, ettæ missækin poikansa
 Vaeltanê, isînsæ veri valû

Kuin kullan suoni puhdas sydæmnessæn.

Esi-emosi åtteli, Dmitri, noin,

Ja luontonsa minækin perinyt ôn."

Puhênsa hæn lõpetti, vån Dmitri nyt

Ylæhæ katsoi, ylpêsti virkki noin:

"Õn tæssæ, æiti, pætæppæ itse sie,

Iloksesiko lienen vai huolekses;

Mie ulkokullaisûtta vihân ja nîn

Sisæltæ ôn kuin ulkô olevan næyn."

Vån æitin hellæ, tutkiva silmæ ol'

Nyt pojan silmæn tarkasti tarttunut,

Ja nyt kuvîn hæn katseli ûdestân

Ja vasten yhtæ kæillæn osoitteli

Ja lausui: "koska tuo jalo tæhdikæs

Palautui ensimæisiltæ retkiltæn,

Hænenpæ tullên køyhænæ kerrotân

Ja ilman ulkoloistetta nînkui sie.

Isænsæ kâtunut ol' Tsar Petterin

Sodassa vasten Ruotsin kuningasta,

Ja vasta ryøstetyssæ hovissa jûr

Asuili æitinsæ orpo leskenæ.

Pultâvan tanner tiukkui verestæ nyt

Ja voitonriemu ræikyi lavêlta jo,

Palautui silloin kaivattu poikansa,

Vån yksinæn ja vâlea kasvoiltân.

Emonsä, vaikka turvansa pannut ol'

Hænên, ja hænt' ei kaukahan næhnytkæn,

Ei æntæ pæstænyt, mutta huoli vån
 Kun noin alastomana tuli kotîn
 Alastomân. Kului pian pæivæ yks
 Ja toinen koitti, silloinpa kûlûpi
 Iloinen hûto vuorilta, laksoilta:
 Nyt Tsâri, Tsâri tuossa tulossa on.
 Enê ei linnan haltiatar, samoin
 Kuin muinon onnen pæivinæ, taitanut
 Anoa Tsârin armoa sâdaksên
 Emæntænenæ hæntæ nyt palvella.
 Arasti pîli hæen salahuonêsen,
 Ja ikkunasta katsellen tielle pæin
 Hæen siunaten halasi vån silmæillæ
 Venæn Isê ohitse ehættævê.
 Jo joutui voiton sankari valjailla
 Vâhdistuneilla, seurattu vaunuilta
 Jyriseviltæ, joukko jo læhesty
 Ja kîltæpi, katôko? — ei tottakân!
 Se seisahtû, mun Dmitrin, hovin pihân.
 Suloinen hæmmæstys mutta særkevæ
 Tapâ sydæntæ linnan emottaren,
 Iloisna kuitenkin hæen ehættelê
 Ylhæistæ vierastân vastân ottamân,
 Ja kîrehtien joutû hæen porstuân.
 Kas, tuoss' on Tsâri jo jalo'udessân!
 Kas, minkæ æiti nyt næki! Poikansa
 Næki hæen nyt syleittynnæ Tsârilta
 Ku hæntæ sülle, otsalle sûteli.
 Tuo poika, Dmitrini, joka halpana

Emonsa luo palautui, samoin kuin sie,
 Hæn ol' parempi kuin olevan nækyi;
 Monessa tappelussa jalosti hæn
 Oli tapellut, urhõllisûtensa
 Oli Pultâvan voitonkin pættænyt;
 Hæn oli hâvoitettuna, rakkahin
 Oli hæn Tsârin mies, hæn kenrâli ol'."

Nîn lausui hæn; muhoileva valke'us
 Jo hænen kasvoillansa vælæhteli,
 Mut Dmitri, istuin kylmænæ, jæykkænæ,
 Nyt mûttui oudosti sekæ virkki noin:
 "Emoni, herkeæppæ jo luomasta
 Minuhun onnêtoivovâ silmæsi,
 Jok' ennustâpi Tsârien armoa,
 Salattuna minussa, sun vâlêssa
 Rajussa, ratki riettâssa pojassas.
 Iloksesi en tullut; iloksi sie
 Mink' arvât, sit' en sânut, en etsinyt,
 Ôn tullut vån omaksi ilokseni,
 Sinulle vaikka murhên se maksâpi."

Hæn vaikeni, vån kohtapa lausui tâs:
 "Oi semmoiseksi jos mua synnytit,
 Ett' ois tuo tæhtîn kirkka'us, jota sie
 Nyt vasta ihmettelit, mun mieltæn myøs
 Hyvittænyt! Kuin lapsi mie, mieltynyt
 Ilokaluihin, oisimpa miekallan
 Ne poimassut iloisna, ja henkeni

Kisassa lapsellisessa heittäenyt.
 Mut toiset tähdet Dmitrilles loistivat,
 Kaks tähtê hurmâvaista ja tuikkavâ
 Povensa polttivat, ja sydæmmestæn
 Veren imeksivæt, nîstæ rakka'us
 On toinen, toinen kostoksi mainitân."

Hæn vartti vastinên, mutta æneti
 Kun ruhtinatar istuí, hæn virkki tâs —
 Oli nyt ænensæ nînkuin âllon on
 Kun myrskytüleessa vasten kalliô
 Se lyøpi, særkeytÿpi ja huokailê —
 "Olin jo lasna kamala poikasi,
 Mun veljeni, hæn vån oli mainio,
 Mie næin miten hæn valkeni, itse mie
 Pimeydyn, vån pimeyteni peittelin.
 Perintømme jaettihin, linnahan
 Omahan onnellisna mun veljeni
 Meni, mie hæntæ vierâna seuraisin:
 No kuitenkin mun onneni ilmestyi, —
 Sen hæn varasti, hæn, jolla kaikki ol'.
 Se silloin syttyi toinen mun tähteni,
 Minua kosto houkutti, matkâni,
 Valaisi surkeâ monet vuodet, nyt
 Se loistollân mun sâtti sun luoksesi.
 Emoni, tuopa rehtêvæ poikanne,
 Tuo aina suositeltu ja rakkahin,
 Hæn orjattaren kanssa suvun lisê,
 Hæn halvan orjan tyttæren nainut on."

Ækin si'innyt, sammunut vâle'us
 Vavahti ruhtinattaren kasvoilla,
 Kuin hirveæ ukontulen heijastus,
 Ja huoltân hilliten hæen nyt virkki noin:
 "Oi, Dmitri, onneton, jos sun veljesi
 Onnettomûs sun kostosi virvoittâ,
 Ô huoleton, on loppuva onnensa.
 Wenætæ vallitsêpi nyt semmoinen,
 Jok' æitin huolet helposti ymmærtæ.
 Rukoukseni hæen kûleva totta on,
 Hæenen kun pyðæn suojelemân jalô
 Sukûmme sekoituksesta halvasta.
 Ô huoleton, kaks poikâ minulla ol',
 Nyt vån on yks, en toista kysy enê;
 Ô huoleton mun onneton poikani,
 Sun tæhtesi sinun nyt perille sai."

Noin virkki hæen ja vartti; vån kÿnele
 Pidetty puhkesi hæenen silmistæn,
 Ja nyt kædestæ ottaen poikânsa
 Hæn, jûri kuin rukoilia, lausui tâs:
 "Sie Dmitri ôt nyt ainoa poikani,
 Sie vaikka ôt kamala ja riemuton,
 Sinûn jalo sukumme vån turvautû,
 Et tuskastua sâ, et menestyæ.
 Sîs toisen tæhtesi sano mulle nyt,
 Nimitæ rakka'utesi, totta ei
 Wenæssæ nîn rikasta ja kaunista
 Ja nîn jalô tytærtæ ole, jok'ei

Emosi poikâ ottais toveriksên;
 Tsarina itse auttava voimallân
 Sinua on halattuas voittamân,
 Nimitæ vån kuk' ompi sun rakkahas."

Lopetti lausên. Mutta rukoilevan
 Emonsa kæistæ Dmitri kætensæ sai
 Ja ei salannut rietasta rakkauttân:
 "Emoni," noin hæn virkki, "ei Dmitrisi
 Ô tuskastuva, eikæ menestyvæ
 Jos raivolle ja rajulle rinnallên
 Sun voimas sâttâpi hænen veljensæ
 Toverin, orjattaren ihanaisen."

Nyt ruhtinatar horjuen hoiperoi
 Istuimeltân ja ylpêsti, æneti
 Vaelti verkallên jalon, kûlusan
 Sukunsa kirkkâsta juhlahuonêsta;
 Mut palvelia, ylpeæn kæskystæ,
 Sisæn tuli ja æneti laski vån
 Kuville tâsen purppura-peittehet
 Ja yksinænsæ Dmitri nyt sîhen jæi,
 Ja ei pyhitettyin esi'isien
 Kuvat komêt enê hæntæ silmæillêt.

Seitsemäs Laulu.

Ja kauvan kumpaiset olivat vaiti.
Potemkin ottomanille asettui
Ja pænsæ antoi painua kætênsæ,
Ja Wolmar ânetønnæ ôtti vån.

”Kenralmajor Kutusoff kun tulêpi,
Hæn laskettava on mun kabinettîn,
Vån kaikki mût, Markoff, Kasakki Platoff
Ja Wolmar Paulovitsch, ne sâvat ôttâ.”
Puhuen noin Potemkin heittihin
Nyt ottomanin purppura-tilalle
Ja adjutantti ruhtinan sanâ
Kumartain kûnteli ja læksi pois.
Mut otsâ ruhtinan pimitti pilvi,
Tylyltæ, væsynêltæ næytti silmæ
Ja joskus vån kædellæ kaunîlla

Lasinsa rûsuvîniæ hæen otti
Ja hûlillên vei sen hajuja vån.

Peræstæ mûtaman lyhyen hetken
Ovea auvastihin, ja Kutusoff
Sisæen tuli. — Ei lîkahtanutkân
Potemkin, mutta silmæluomillên
Kætensæ nosti, tarkoin vierastân
Hæn silmæili ja, hiukan nÿkæhyttæin
Pætænsæ, lausui noilla lauseilla:
”Olen, kenrâli, teitæ kæskettænyt,
Mintæhden, itse tiedætte. Pahalla
Ilolla korkê Keisarinnamme
Parâtia nyt vasta katseli;
Tavaton tyhmÿs rûmîn kæytöksissæ,
Kepêmpi keksisæ kun kertoa,
Hæjynen huolimattomûs ja ynsê
Vallattomûs pilasi rivimme:
Mit’ ôn mie kuristanne âtteleva?”

Hæn vaikeni, olipa vaiti myös
Kenrâli nuori, mutta kasvoillensa
Verensæ nousi, jonka rusko jo
Punaiseks pannut Largan, Kagulin
Ja Saborin viheriæiset rannat;
Sen keksi ruhtinas ja virkki tæs:
”Mun helppôn moittehesen ette suostu,
Ehk’ ette itse ô vikâkân næhnêt?
Mitæpæ grenatôri vittaisi

Hyvälle kumppalillensa rivillä?
 Tapahtuivatko kâennøkset ra'otta,
 Komentajien silmæt pællikkôn
 Oliko sîrretyt, kuka se tâksên
 Katsasteli, ja kenen konkkalûta
 Vetî peræstæn seitsemæs rykmentti
 Kun ol' jo seisahtunut? Paljo ois
 Vikoja vielæ mainittavia.
 Selittækâpæ nyt, Kenrâl Kutusoff,
 Mik' ompi sý tæmæn tavattomûden?"

Nyt ylpeæsti katsoi ruhtinas
 Ylhæ, kenrâli nuori nøyrimmæsti
 Kumarti pætænsæ ja vastaten
 Saneli: "Teidæn korkeutenne, vasta
 Ovat palautunehet Turkin mâlta
 Useimmat næistæ sotamiehistæ,
 Ja toiset ovat vasta-alkavaiset
 Sodassa kuolleiden siahan sâdut.
 Væhæ osâvat vielæ nuoremmat,
 Ja vanhemmat ovat sodan ja marssîn
 Pusassa ehkæ unhottanehet
 Ækserauksen tarkan monet mutkat."

Nîn lausui hæn, vån istuimeltân nousi
 Nyt kîvastunna ruhtinas ja virkki:
 "Ivan Ilarianovitsch, sie elløs
 Nimitæ noita syitæ, sý syvempi
 On sîhen; itsevallituksen henki

Nyt tarttû kansoihin, ja mistæ se
 Tulêpi kyllæ varsin tuttu on.
 Si'ityt Genevessæ, hullut neuvot
 Ovat pahoin Eurôpan muita maita
 Jo hurmannêt ja myrkkynsæ myôs tænnen
 Levittænehet. Hâleutûpi tunto
 Totella ylhæisempæ sântøæ,
 Ja halvan huoli palvella parempâ.
 Puhetta pannân ihmis-arvosta
 Jok' ois mokoma mû, kuin ihmis-nøyrÿs
 Totella esivallan kæskyjæ. —
 Jokainen pÿtæ olla keskuksena,
 Jonk' ympæri kansojen onni pyørî.
 Tunnustakâ, Kentrâli ôtte, nuori —
 Nyt sÿlla ruhtinan vilahti nauru —
 Tunnustakâpa, ettekø, myôs tekin,
 Isoksi mainioksi itseænne
 Ô arvannunna joskus, ettekøn
 Uneksinêt miten Wenæjæ ompi
 Oleva vallassanne mûan pæivæ.
 Mitæpæ tuommoinen pætø parâti
 Ja halpa æksêra'us sille maksâ
 Joka isoja voittoja uneksî!"

Puhênsa loppui. Nuori sankari,
 Syvæsti koskettu, jalosti virkki:
 "Mun ruhtinan, parempi korke'utta
 On mulle mâmmen puolesta tapella,
 Sen onnen sain, en mûta etsinyt.

Unistani — uneksinut ôn miekin —
 Ihanin ol', Wenælle uhrata
 Sen antimen, lujan sydæmmeni."

Enê ei hæn puhua sânut: hæntæ
 Kohotetulla sormellansa esti
 Nyt ruhtinas ja itse noin nimesi:
 "Pitâpi teidæn pæivækaudet nyt
 Æksêrûtella miehiænne, kunnes
 Vanhoista haihtû muisto Turkin mân
 Ja nuoret kaiket temput oppivat.
 Kutusoff, tyønne ovat muistettavat,
 Mut jærjestys, kovûs on totta tarpên;
 Ei sotamies sâ mûta muistella
 Kuin mitæ hælle pannân tehtævæksi.
 Hyvæsti jâ, kentrâlini, nyt toinen
 Asia arvollinen vân ikævæ
 Ja ajan vâerîn oppien mukainen
 Minua vâtî muille toimille."

Sen lausui hæn. Kentrâli læksi pois,
 Ja esihuonêsên tuli Potemkin.
 Ko'ossa ovensûssa seisoivat
 Pelvon ja toivon alla upsierit
 Ylhæisemmæt sekæ myøs alhaisemmat;
 Ja ruhtinas jalosti heitæ nyt
 Læhestyi, seishtui ja hetken heitæ
 Mitækæn virkkamatta katsasteli
 Ja vîmen lausui tuimat lausehet:

”Te herrat Evestit, te neljännestæ,
 Te vîdennestæ, seitsemännestæ
 Rykmentistæ, ja te alaupsierit,
 Ja Platoff, te, Markoff, te, jâ, te kaikki
 Menettænêt olette miekkojanne
 Tænæn. — Ei vastinta suvahdeta,
 Ei itsepuolustusta! Keisarinnan
 Ylistettäevæ nimipæivæ vån
 Nyt armon sâttâ. —
 Ajoissa millisissæ nyt elæemme?
 Pitæpi pællikkø vertaisenansa
 Halvinta miestæ, jok’ on rinnallân
 Tapellut vån sodassa mûtamassa,
 Hyvæilê, sêstæpi ja helposti
 Hænen pitæpi vån, ja vâtîpi
 Myøs helppo’utta vasten itsênsæ.
 Markoff! oletteko te reglementin
 Mukahan vailla yhtæ nappia?
 Ja Platoff! kunnian tæhti kaulallanne —
 Jos sen enæmmîn næyttæisitte, muista
 Kovinko paljo te eroisitte?
 Tavattomûtta voi! Jos pølkyistæ
 Tekisi sotamiehie, ne totta
 Paremmat semmoisia oisivat,
 Jotk’ eivæt konsanân osâ totella.
 Te nauratte? En naurua suvahda.
 Te Kulneff, riemusilmænen, mik’ on
 Ilonne sÿ? Se ehkæ, ettæ vasta
 Parâdista kasakillanne rahvån

Piditte poissa? Oi Wenæjæn mâ!
 Nerosi ol' vakainen jærjestys
 Ja poikîs into itseænsæ kieltæ;
 Ei se nero ole kunehtuva. —
 Te Wolmar Paulovitsch, te jætte tæne,
 Minua seurâtte. Sanonen vielæ:
 Nyt Keisarinnan nimipæivæ armon
 On teille muille antava."

Kun sai

Sen lausunêksi, tâsen kabinettîn
 Potemkin læksi, nuori ruhtinas
 Jælestæ kulki aivan ænetønnæ.

Ja kauvan kumpaiset olivat vaiti,
 Potemkin ottomanille asettui
 Ja pænsæ antoi painua kætênsæ,
 Ja Wolmar ænetønnæ ôtti vån.
 Kun ol' kulunut kotvan aikâ noin,
 Kohensihin Potemkin, tuimasti
 Terævæn kotka-silmænsæ hæen sîrti
 Nyt Wolmar ruhtinân ja lausui noin:
 "Puhetta kapinoista kûllut ôn,
 Sodasta varten jærjestystæ, jolle
 Perhe- ja valtakuntien menestys
 On perustettuna, kysymys on
 Sodasta vasten vanhempien valtâ
 Omassa mâssamme, Wenæjæssæ;
 Tæmæ asia liekkø teille tuttu?"

Ei æntæynnæ nuori ruhtinas,
 Lisæsi vanha: "nuorukainen meidæn
 Suvuista ensimæisistæ, pilattu
 Aikamme myrkyllisiltæ opilta
 Jokaisen yhtæarvoisûdesta,
 On unhottanut lapsen velvoisûdet,
 Sukunsa sûren muistot mainiot,
 On halvan vaimon nainut; tuo hæpeæ
 Ei tâell' ô ennen tok tapahtununna;
 Tuon nuorukaisen ehkæ tunnette?"

Noin lausui hæn; vastinta outtamatta
 Tâs mâltunêlla ænellæ lisæsi:

Ol' ruhtinas, ihane vanhempînsa;
 Isænsæ kuoltua perîpi hæn
 Hænen isoista maista mûtaman.
 Hæn kæypi mâtân katsomân ja siellæ
 Nækêpi kohta nuoren orjattaren;
 Ihanat kasvot, povi pulskea —
 Kas, nuohan kaiketi ovat parhaimmat!
 Hyvæ! hæn ottâ tuon iloksehen,
 Hænen myøs kætkê, mihin? — ei ô tietty,
 Ja vuotta kaks kuluttâpi sen kanssa.
 No, lûltohin hænen tok kyllæstyvæn
 Ilohon tuohon, myøs unehuksîn
 Koko iloasian vîmen jævæn,
 Mut eipæ nîn! Tulêpi mûtamasti
 Hovînsa ruhtinas, joka sodassa

Oli jo virka-arvot ansainnut,
 Muassân puolionsa tuopi hæn,
 Ketæpæ? Oi hæpêtæ! — orjatarta.
 Ei vielæ ô asia julkaistava,
 Sen estævæt sukunsa arvelukset,
 Jûr mûtamat tutut sen tuntevat.
 Tâs vuosia kulû ja, ruhtinan
 Jaloa kunniatân kasvattaissa,
 Seka-sikiöt linnassân sikîvæt.
 Hæpêtæ ei enê salata voida,
 Se ilmestÿ myôs ruhtinan emolle
 Ja særkêpi hænen jalô sydæntæn. —
 Nyt, Wolmar Paulovitsch, kuva on valmis,
 Teos on totta ihmeteltævæ;
 Kuvata itse taidatte, no onko
 Tæmæ kuva'us luonnon mukainen?"
 Hæn vîtasi nyt, ettæ vastinetta
 Hæn ôtteli, ja huoletonna tâs
 Nojasi pætænsæ kættænsæ vasten.

Kehoittamatta Wolmar ruhtinas
 Wihansa heitti vallallên ja lausui:
 "Mie tunnen ruhtinan, hæn linnan sai
 Periæ, linnan kanssa orjattaren,
 Vai orjattaren, — orjattarena
 Oli hæn kunne silmæ ruhtinan
 Hænen tapasi, vån enê ei sitten.
 Mut ei hænen ihanat kasvonsa,
 Ei puhkea povensa — nînkuin te,

Mun ruhtinan, varoitte — valmistanêt
 Vapauden hælle; hæn sydæmmen êstæ
 Sydæmmeltæ sen sai, ja saipa vielæ
 Lisæksi turvan luona mûtaman
 Jalosukuisen ruhtinattaren.

Kun sînæ seurassa suloisessa
 Hæn, rakastettuna, ylevæn hengen
 Hedelmiæ hyviæ kasvanut,
 Hænen aviovaimoksensa otti
 Herransa entinen: — se ruhtinas
 Nyt seisô tæssæ, ôttain tuomionsa.'

Puhênsa pæettyi. Valtias Potemkin
 Sanoiksi virkki huoletonna tâs:
 Jalon emonne murhe sælittæpi
 Sydæntæ hellæn Keisarinnamme,
 Jok' itse æiti on; hæn tahtôpi
 Hæpêstæ sîtæ æitiænne pæstæ
 Ett' ottâ orjattaren miniæksi;
 Hænen ylevæ vîsautensa on
 Hyvin havannut, ettæ valtakunta,
 Lavea kuin Wenæjæ, on ko'ossa
 Pidettævæ siteillæ vahvoilla,
 Ja ettæ jos joku venÿpi nîstæ
 (Koko rakennus ratki turmeltû;
 Hæn kauttani nyt tahtonsa julistâ:
 Nyt, Wolmar ruhtinas, on toimenne
 Nyt jûri tarpêllinen Tomskissa;
 Emonne mâtanne sill'aikâ hoitâ

Luvalla Keisarinnan. Læhdöstænne
 Jo huoli on pidetty, rattahat
 Ovat jo valmistetut. Tomskissa
 Te sätte neuvon toimituksistanne.
 Hyvæsti jækê!"

Wolmarin iholta

Veri karannut ol' ja tønkkænæ
 Potemkia hæn hetken silmæili,
 Ja virkki vîmen: "Teillæ valta on,
 Vân mie ôn mies ja ei mun kæy rukoilla.
 On mûtama, joka rukoilla voisi
 Mun êstæni sekæ omasta êstæn,
 Vân hænt' ei kûlla, heitetæn hylyksi.
 Hænettæ, ruhtinas, viel' oisi kaks,
 Jotk' ehkæ saisivat rukoilla; mutta
 Isænnimê ne tuskin taitavat
 Sanoa vielæ. Ruhtinas, mie teiltæ
 Kysyn nyt vîmeksi: kuletetânko
 Mua elævænæ haudattavaksi,
 Vai sânenko mie vielæ mâilmassa
 Omiani ikænæ kohdata?"

Jaloinen ruhtinas Potemkin nousi
 Ylôs ja hæntæ kâpasi kætehen
 Ja virkki: "Wolmar Paulovitsch, mie tunsin
 Isænne, vieressæni seisoj hæn
 Jyryssæ tappeluin; hænenpæ tautta
 Mie tahtoisin keventæ ylpeæn

Poikansa onnea kovâ. Mie tunnen
 Ikuisen neuvon: tottele ja ôta!
 Sen annan teille, mût' en voi; hyvästi!

Kahdeksas Laulu.

Koska tuossa hæn epäillen vîpÿ,
Itsekiusâjana onnetonna,
Hæilytetty likutuksiltansa,
Pæivæ laskeksen ja ilta nousê
Mân ylitse rusko-sivillænsæ.

Mitkæ vierasæniset huminat,
Mitkæ raivôvaisten hurjat hûdot
Kûluvat, Moskwâ, nyt rannallasi,
Wolmar ruhtinan tyvenehessæ
Linnassa? Vai sillæ lailla nuori
Puolisonsa huolinêko jûri
Rakka'uden ja elonsa âtto —
Pæivie, sydæmmen ensimæistæ
Onnea, hænestæ luopunutta?
Elløs tutki! Linnâ hallitsevat
Vierahat nyt Wolgalta, hæjyset

Orjat, joita jûr læhettæynnæ
 On Natalia Feodorowna, nuoren
 Ruhtinan ylevæn æiti ylpê.

Mutta karkoitettu, turvatonna
 Ol' Nadeschda raukka tâs paennut
 Matalahan syntymæmajânsa;
 Onnen lahjoista hæn korjatuksi
 Sânut vân kaks pientæ poikaistansa.
 Luonto ol' kevêks pukeutununnân,
 Vân hænen povessa kesti talvi;
 Nyt hæn kætkê lehvikon pimentôn
 Huolensa, saman puron varrella,
 Kussa vîsitoistavuotisena
 Muinon hæn iloillen lîkkununna.

Ænetønnæ rannan nurmikolla
 Nyt hæn istû, jûri kuin unessa,
 Toisinân alaha painâ pætæn,
 Vâleata otsânsa alentâ,
 Kunne tâsen vallattomain riemuin
 Humina hovista ennættæpi,
 Silloin hæn heræpi tâsen, katsô
 Vasten ilmoa ja kûntelêpi.

Kuitenkân ei huolta vân suloinen
 Silmæ ilmoita, myôs pelkoakin.
 Tûlen lîkuntoa lehvikossa
 Sæikæhtæpi hæn usein ja rastân

Laulua helakkâ metsikøssæ.
 Pois etæ hæen tahtoisi paeta,
 Væn ei henno nostattâ sylinsæ
 Nukkunutta pientæ Igoria,
 Nukkunutta kaukana emonsa
 Huolista ja nîtæ tok læhellæ;
 Vielæ toinen poikanen iloinen
 Perhoja ajâpi rannikolla.

Noin hæen vîpÿ; mistæ murhe hællæ?
 Ompi tullut tuommonen sanoma:
 "Sie, jok' oppinunna ôt suruja
 Kantamân valittamatta, muita
 Lohduttâksesi jûr itse jâmæn
 Lohdutukseta, oi ruhtinatar,
 Nînkuin pyhæ kaikilta halattu,
 Sie enæ et sâ ilomme olla;
 Hæjyt haukat kÿhkystæ ajâvat,
 Pois ehætæ, tællæ ompi Dmitri,
 Puolisosi veikko væijyvæinen."
 Viel' on kerran tahtonut Nadeschda
 Jæhyvæstia sanella noille
 Rakkaille ækinpæ kulunehen
 Lapsûtensa muisto-mantereille. —

Pæivæ painû, hâhmot pitkistyvæt;
 Oi, vælissæ puiden varjo muita
 Mustempi nækÿpi, læhestÿpi;
 Dmitri on se. — Silmænsæ tulinen

On jo sâlihin tavannut; voitto
 Houkuttâpi, nytpæ palkittavat
 Ovat vuosien monien julmat
 Hengen rîdat, kurjat houra'ukset,
 Synkæt pæivæt, yöt lepoa vailla.
 Nyt vivahus vån, ja ennættænytt
 Ompi hæn perille pyrityille.
 Mutta, kaspâ ihmettæ! ihonsa
 Mûttûpi; hæn pîlê ja epæilê,
 Kun Nadeschdan kasvoja nækêpi.
 Tuo kuva, ah kuink' on yhdenlainen
 Mutta kuitenkin erinækøinen
 Kuin se kuva, joka silmæhænsæ
 Kerran tarttui læhtemættømæsti;
 Orjartatån etsi hæn, suloista
 Rûsunkalттаista nopêta neitø,
 Mutta löytæ vâlistunên æidin,
 Jok' on aikasên vakautununna
 Toimessa elæmæn, kirkastunna
 Nøyrÿden, suruin ja huolten alla.
 Kappas Dmitriæ, miten epæilê!
 Vallat synkeæt nyt rîtelevæt
 Rinnassân, hænen pitækø vielæ
 Vîpyæ vai astua etehen.

Koska tuossa hæn epæillen vîpÿ,
 Itsekiusâjana onnetonna,
 Hæilÿtetty likutuksiltansa,
 Pæivæ laskeksen ja ilta nousê

Mân ylitse rusko-sîvillænsæ;
 Ja verensæ kuohunnan vælissæ
 Kûlê hæn nyt jûri kuin etæltæ
 Hiljaisen ja vienon henki-ænen:
 Dmitri, kas, jo luonnon lepo-aika
 Joutû; rauhan, unen, unhotuksen
 Lieto valta varsin valmistûpi.
 Rauennêlla ænellæ jo lintu
 Houkuttâ toveriân kotihin,
 Tûlelle vån metsæ supsutûpi
 Jæhyvæstiæn ja taivahalta
 Iltakaste kukkavuotehille
 Laskekse. Oi, Dmitri, koska rauhâ
 Mâ ja taivas tahtovat, sydæmmes
 Miksi riehû ratki rauhatonna?"

Noita kûlê hæn, samoin kuin âltoin
 Kuohunnan vælissæ purjehtia
 Mân jætetyyn rannikolta vielæ
 Kûlê paimen-sarven loppusoinnot,
 Ja hæn huokailê, ja mâhan sirtæ
 Silmænsæ, ikæn kuin hæpeæisi,
 Kunne tås herævæt raivo'uden
 Henget, ja hæn heidæn houkutukset
 Mielessænsæ noin selittelêpi:
 "Dmitri, arka, sæikæhdytkø illan
 Hiljaisûtta, vaiko orvon vaimon
 Kalvakkaita kasvoja, oletko
 Vuosia sie kamppaillunna, ettæ

Voiton hetkenæ jûr horjahtaisit?
 Nouse, valhe vån sinua pilkkâ!
 Mikæ on lepo? Se myrsky-ilmain
 Hetkehinen helpoitus vån ompi.
 Tahdotko sie sæliæ, sopia,
 Kaikkia myøs unhottâ? Oi, Dmitri!
 Taivâssa ja haudassa on rauha,
 Målla viha veljien vaelissæ." —

Mietittyæ noin yløs hæn katsô
 Nînkuin oisi pætøs vahvistunna.
 Sattumanko, vai viattomûden
 Hoitajan tekô hæn nyt havaitsê?
 Æidin silmi-lînalla nyt pÿhkî
 Aivan nyt ikæn isompi poika
 Nukkuvaisen veljensæ kasvoilta
 Kÿnelên ja hiljaisesti kieltæ
 Æitiæn enæmmin itkemæstæ.
 Kauhistuen kasvojansa kæntæ
 Veljensæ vihâja pois, ohitse
 Ompi voiton hetki tâs, ja hænen
 Tæytÿ rohkeuttansa vahvistella.
 Pois hæn hîpî, nînkuin vihollisten
 Valtain pilkkana hæn tællæ oisi,
 Tahtô metsæn synkeydessæ jonkun
 Hetken huokua, ja sâtuansa
 Voitetuksi syømmensæ rajua
 Vastutusta tâs pala'utua.

Tuskin nîn etê oli hæn pæssyt,
 Ettæ ei enê puron sohina,
 Josta vasta læksi, kûlununna
 Illan hiljaisûdessa, kun tâsen
 Toinen næky, outtamaton hælle,
 Ilmestÿpi metsæn synkeydessæ.

Kalliolla sammaltunehella
 Istui ukko vanha, sauva kæissæ,
 Ol' kun ois hakattu kalliosta.
 Næytti nînkuin pættænyt hæn oisi
 Eipæ vån sen pæivæn matkâ, mutta
 Myøs elonsa pitkæn vaelluksen;
 Vaivalla hæn vasten tulevaista
 Nosti silmænsæ ja lausui: "Vieras,
 Veikko, nâpuri, sie, jonka silmê
 Kuollon varjo vielæ ei sokaise,
 Nînkuin mun, sano, oletko næhnyt
 Næillæ seuduin vaimoa, ylevæn
 Ruhtinamme lempeê, suloista,
 Oi vån onnetonta, puolisota?
 Kauvan hænt' ôn turhân etsinynnæ,
 Voiman on ja pæivæni kulunut;
 Næitkø hænen, nînpæ nyt kuleta
 Hænen luo minua kuolevaista,
 Jonka sydæn nyt levottomasti
 Vîme-kertoja sykæhtelêpi."

Ukko lausui noin, ja Dmitri tuntê

Veljen linnan vartian, hæn tuntê
 Wladimirin, kohta hattuansa
 Pêhæn painaen syvæhæn, ettei
 Hæntæ tunnettaisi, noin sanôpi:
 Ukko, onko sunkin tunnollasi
 Kuorma, joka katkeraksi sâttâ
 Elæmæn ja kuoleman? Sie etsit
 Ruhtinasi puolisota; minkæ
 Hælle sallitun rikoksen tæhden
 Tahdot kerjætæ hænelte armô?"

Vielæ vîmeisillæ voimillansa
 Nousi ukko nyt ækin ja lausui:
 "Vieras, lienenkø mie villipedon
 Hâhmoks mûttunut, kun noin kysæset?
 Vân sie vieras ôt, et hæntæ næhnyt,
 Etkæ tiennyt, ettæ murhapedon
 Vertainen vån hæntæ vastân voisi
 Rikkoa. — Tok' ompi rikkonunna
 Vanhukainen, vaikk' ei vasten hæntæ.
 Kummia olen mie næhnyt, kûllut;
 Næhnyt ruhtinani puolison ma
 Linnastân ajettavan omasta,
 Kæskystæ anoppi-muorin. Kûles!
 Kahden pienen poikaisensa kanssa,
 Toinen oikêssa kædessæ, toinen
 Vasemmassa, æneti hæn læksi
 Onnensa isosta koista, læksi
 Autiohon syntymæmajânsa.

Ei kukân ô hænen itkû næhnyt,
 Ei valitustansa kûllut; muita
 Lohduttâksensa hænen vån elæpi,
 Nînkuin enkeli; ei hæntæ koske
 Oman maisen onnen vaihetukset.
 Kûles vielæ! Ei hænen puolisonsa
 Æitæ rukouksillansa voinut
 Læhestyæ, siellæ Dmitri löytyi;
 Hænen, se julma vainôja, jok' ôtti
 Sâlistân. — Minunpa silmæn itki
 Hænen puolesta ja hûliltani
 Læksivæt rukoukset, joita jûri
 Hænen ei itse sânunna rukoilla.
 Painettu suruilta, vanhûdelta,
 Læksin linnalle varrella Wolgan
 Luo jalon Natalia Feodorownan.
 Portti ol' sulettu, ei sisæhæn
 Laskettu nyt vanhâ palveljata;
 Yöt ja pæivæt ulkona oleksîn
 Taivahan katoksen alla, joskus
 Sâdaksên ruhtinatarta næhdæ.
 Vîmen hænen nækyi, madon tavalla
 Tuhkassa matelin mie sen ylpên
 Jalkain jûrehen, armahtamista
 Kerjæten mun rakkân ruhtinani
 Puolisolle sekæ lapsillensa. —
 Vastinêks minua ruoskitettîn
 Orjilla hæjyillæ, kunne vîmen
 Pois ajettîn. Koska noin hylæetty,

Pieksetty, særetty, entisestæ
 Koistani mie læksin, syømmeheni
 Hirmuinen vihan tuli nyt syttyi;
 Seuduissa, joiss' oli rauha muinon,
 Hûsin kurja kosto, kirousta,
 Hûsin: Voi Natalia Feodorowna,
 Voi sua, jok' ylpeydessæ riehut
 Raivosti omâ lihâsi vasten!
 Olkôn lemmeþin ja yksinæinen
 Sun elosi, elkôn lastenlasten
 Hyvæillys ilauttako sinua,
 Ja kun kuolemas, halattu, joutû,
 Suljetkohon silloin silmiæsi
 Palkatut kædet sun orjajoukkos!
 Muistin myøskin ruhtinani veljê,
 Dmitriæ, jok' ompi sý rikoksen,
 Ja mie hûsin — Vieras, hæmmæstytpæ
 Kûllessas vihan sanoja næitæ:
 Voipa, voi, kirottu kaksinkerroin
 Olkohon sie julma Dmitri, jonka
 Hirmuinen kate'us matkân sâtti
 Kaiken tuon pahûden! Hedelmætøin
 Kukka olkohon se siunaus, jonka
 Mie usein sanoin sinun ylitses
 Kun viattomana lasna vielæ
 Mun sylissæni kisailit muinon.
 Ratki rauhatonna, toivotonna,
 Koditonna, kalvattu sydæmmes
 Kæermehiltæ tæytynet ehættæ

Pÿntøsi rajân, joka sinua
 Pakenê, tai tavattaissa joskus,
 Potkasê sua pahoin takasi!
 Noin mie hûsin. — Veljê ôn vihannut;
 Ettæ ôn vihannut, tuo rikoksen'
 Tuntoani vaivâ, tahdon kuolla
 Rauhallisna."

Hæmmæstynnæ seisoi
 Dmitri ruhtinas, ja ukko jatkoi:
 "Sie, joka elon makeutta ehkæ
 Vân ôt maistanunna, jospa mÿttû
 Onnesi ja huolten taikka vihan
 Koi sydæntæs syøpi, silloin etsi
 Hæntæ vån, jota mie turhân etsein.
 Monet myrskyt hæn asettanunna
 On, parantanut monet kivutkin,
 Ja monen kipeæn omantunnon
 Kuormat ottanut sydæmellensæ;
 Miekin, jos hænen tavannut oisin,
 Oisin oppinut unhottamahan,
 Oppinunna antêks antamahan,
 Rauhallisna nukkuva olisin."

Vanhus vaikeni; ja kotvan kesti
 Haudan hiljaisûs kamala sînæ.
 Vihdoin nousi Dmitri ja kætênsæ
 Otti vanhuksen kæden ja virkki:
 "No, minua seurâ, mie sinua

Sâtan, sekæ tien sinulle neuvon.
 Kun tapât haettavasi, hælle
 Heitæ terve'yksen sâttajaltas,
 Lausu noin: tæmæn puron varrella
 Næille kukkaisille Dmitrin haukka
 Kuoli jûr oman kætensæ kautta,
 Kun se yllytetty pÿti ryøstæ
 Kÿhkylæistæ veljensæ. Ja koska
 Vaimo hæmmæsty nimestæ Dmitrin,
 Virka noin: Oi vaimo, Dmitrin voima
 On jo murrettu, hæen tyølæhæsti
 Vån minua sâtti tæenne, sâtti
 Rauhân, itse ollen rauhatonna."

Tuon sanottuân ja ennættæen
 Luo Nadeschdan, ænetønnæ jætti
 Vanhuksen, pakeni pois etæhæ
 Kuin kamala hâhmo, ja katosi
 Teille tuiki tuntemattomille.

Yhdeksænnæs Laulu.

Oi mik' autûs, ettæ taitâ
Neuvoa jokaista, kaikki korjaella,
Ja nerolla vån sydæmmen
Sâda pienen rauhallsen kukkatarhan.

Vallan mainio emo Wenæjæn kansan,
Keisarinna Katarina,
Ruhtinattaren Natalia Feodorownan
Wolga virran viereisessæ
Linnassa isossa varsin valkeassa
Oli kerran yøpynynnæ.
Âmu ol', kesæinen pæivæ loisti kaunis
Maiden, virran vein ylitse;
Jalo Keisarinna kirkastettu seisoi
Aukeassa akkunassa,
Rinnallân, vån loitompana, ruhtinatar
Seisoi, mutta vieressænsæ

Suljetussa akkunassa ol' Potemkin
 Ruhtinas, se Kriminniemen
 Mainio kukistaja, sekæ Bestuscheff
 Kreivi, vanha amirâli.

Vaiti oltin kunnes sâri Keisarinna
 Hellæmielin noin nimesi:
 "Minkæ katsên, kaunihin, totisen keksin!
 Tuossa vâhterpût ikuiset,
 Tuossa virta viljaisilla rannikoillân,
 Kummut, laksot loitompana!
 Varmahan asûpi kansa onnellinen
 Noissa kartanoissa, jotka
 Valkeina, punaisina, sinisnæ, jûri
 Karvoissa Wenæjæn vallan,
 Tuolla vælkkyvæt vælissæ lehtipuiden.
 Olkohon sinulle kîtos,
 Sie Natalia Feodorowna, kun sie hoidat
 Æidin huolella hyvællæ
 Lapsiani Wolga-virran rantamailla!"
 Noin hæn lausui ja kætensæ
 Antoi helleydellæ ruhtinattarelle.

Linnan jalo haltiatar
 Nøyræsti sen kættæ sûteli ja lausui:
 "Oi, mun kallis Keisarinnan,
 Helppo huoleni on ollut, viljeliaen
 Huoli vân, joka ei vaivâ,
 Koska aurinko ylhæinen lakkâmatta

Læmmintæ suloista lainâ.”

Noin hæn lausui. Tâs hymyillen helleydellæ
Keisarinna noin nimesi:

”Ôn usehin kîttæynnæ nîden onnê,

Jotka vallitsevat pientæ

Valtakuntâ, aluetta vån pætøistæ,

Jota valpas silmæ voipi

Kaikin puolin tarkimmite silmæellæ.

Oi mik’ autûs, ettæ taitâ

Neuvoa jokaista, kaikki korjaella,

Ja nerolla vån sydæmmen

Sâda pienen rauhallisen kukkatarhan!

Te, Potemkin, jonka neuvo

On vakainen, neuvokâpa, kuinka taitâ

Katarina kaikin-puolin

Sâda myøs Wenæjæn mâta nîn somaksi,

Viljaiseksi myøs, kuin seutu

Tæll’ on Wolgan varrella viheriællæ?”

Tuohon ruhtinas Potemkin, —

Pætænsæ jalô kumartaen syvæhæn,

Silmæ luotu Keisarinnân, —

Vastasi toden ja leikin lausehilla:

Yhden neuvon vån mie tunnen,

Tulkohon se kæytetyksi, neuvo ompi:

Keisarinnamme ylevæ

Kallis kaikille elækôn vielæ kauvan.” —

Tuolle vastinêlle hetken

Naurahteli Keisarinna, mutta kohta
 Mûttui tâsen hellæ nauru
 Toimeksi, ja huokaillen hæn noin nimesi:
 "Vaimo ôn mie, vaimon voima
 Vân on mulla; miehen kunto vânpa voisi
 Tætæ æretøntæ valtâ
 Muodostâ soveliâks, Wenæjæn mâta
 Kunnian kirkkautên kohentâ.
 Sûri Petter, jospa hengellæni voisin
 Haudasta sinua ostâ!
 Te Bestuscheff, vanha sota-kumppalinsa,
 Muisto hânen ajoistansa,
 Varmahan kerallani te kuolisitte
 Voiton semmoisen edestæ?"

Sîhen vanha sankari nyt kÿnelsilmin
 Vastasi sanoilla noilla:
 "Keisarinna, tællæ pællæ talvisella
 Henkeæ en taida ostâ
 Ainoaksi hetkiseksi Petterille;
 Taitaisinko, tuossa ois hæn
 Êssæenne, sanoisi: jalo tyttæreni,
 Sun on valta, mie lepæn jo:
 Petteri Wenæjætæ rakastanunna
 Ei enæmmin ô kuin siekæn,
 Ja neronsa oli rakka'udessansa."

Keisarinna Katarina,
 Mainio emo Wenæjæn, silmæhænsæ

Sai nyt riemu-kÿneleisen;
 Virkki noin: "Tæn' âmuna ôn onnellinen,
 Tahdon næhdæ muiden onnê.
 Ruhtinas Potemkin, kæskekê kæsille
 Vaunujamme, nyt halajan
 Kæydæ noita kaunihita kartanoita
 Tuolla katsomân etêllæ."

Tuosta hæmmæstyï kovasti ruhtinatar,
 Vastasi myôs joutusasti:
 "Kallis Keisarinna, tiet kovin kapeat
 Juoksevat ylitse peltoin,
 Vaunuilla ei vârata kæy tulla tuonne
 Pienoisen kylæn perille.
 Sÿ on mun, jos arvannut halunne oisin,
 Tie olisi nyt levêmpi."

Keisarinna naurusuin nyt vân saneli:
 Sît' ei haittâ ô, Natalia!
 Koska, nînkuin tællæ, luonto on ihana
 Kaikin puolin ympærillæn,
 Astun mielellæni, kæyskelen useinpa
 Matkoja pitempiækin.
 Lækkêem, lækkêem!

Ruhtinatar polviansa

Notkisti ja noin rukoi:
 "Armas Keisarinna, valitkâpa mûta
 Huvitusta; âmu-usma

Tuskin on kadonnut, tûlen tuima henki
Terveytenne turmelêpi.

Mun ruko'uksên miljônât yhdistyvæt,
Kûle meitæ armossasi!

Keisarinna lohduttaen sîhen lausui:

"Huoletonna ô, Natalia!

Tæmmøistæ suloista ilmâ Pietærissæ

Harvoin on minulle suotu.

Nouskâm, lækkêemme! emæntæjæni meille

Tien on neuvova nopêsti."

Sen sanottuân oli heti hæn valmis,

Hæntæ seurais ênetønnæ

Ruhtinatar, sekæ ruhtinas Potemkin

Ja Bestuscheff, vanha kreivi.

Tuon kapean, pitkæn tien lopulla, peltoin

Viljankantavîn vælissæ,

Kumpu ol', jok' esti kulkijata keksimæstæ

Pût ja kartanot. Kun vihdoin

Keisarinna pæsi kummun kukkulalle,

Keksi hæn kylæn læhellæ,

Ei majoja, vån somîn majoin kuvia

Vâttehille mâlatuita.

Læksi noita katsomân, takana nîden

Ol' vån nurmi-høkkeliæ,

Akkunattomia aivan autioita

Jûri kuin pesæt petojen.

Peitetyn vihan sumulla hûlillansa,
 Silmællæ sædehtivællæ,
 Vâlenevân ruhtinattarên hæn kânsîn,
 Sai sanoiksi nyt koviksi:
 "Ken on mâlannut næmæt majat, ihanat
 Katseltavat loitommalta?
 Mun hovi-teaterille hankittava
 On hyvæ tekisæ noiden.
 Mutta, ruhtinatar, ken asûpi næissæ
 Møkissæ koristetuissa?
 Ihmeksien ôn mie rahvasta iloista
 Næillæ seuduin kaivannunna.
 Onko tællæ rahvahan tapa paeta
 Kun tulêpi valtiatar?"

Noin hæn lausui. Ruhtinatar vastâmahan
 Ol' ruveta, Keisarinna
 Antoipa Potemkille kætensæ sînæ
 Ja palautumân rupesi.

Ænetønnæ nyt vaeltelivat hetken
 Mutta vâh lyhyen hetken,
 Kunnes Keisarinna keksi tien ohella
 Kukkapehkon kukkivaisen,
 Ja sanoi: "Bestuscheff, vanha ystævæni
 Antakâpa kukka mulle?"

Ruhtinatar pehkolle ækin ehætti,
 Taitti rûsun kaunihimman,

Vanha sankari hitästi häntæ seurais,
Taitti toisen minkæ sattui.

Keisarinna otti lahjat kumpasilta,
Kitti kumpasia myöskin,
Mutta ruhtinattaren kukan hæn antoi
Nyt Potemkille, pitäen
Vân Bestuscheffin, ja lausui: suokâ antêks
Mun emäntæn, ettæ tuhlân
Lahjojanne, vån mie kukkia rakastan,
Ystävilleni mie annan
Mielellæni, nînkuin heiltæ myös otankin,
Kaikki, joll' on itsessænsæ
Arvonsa, ja jonka ulko-puoli kaunistettu
Ei ole petollisesti."

Ænetønnæ oltihin ja linnân tultin;
Nyt sen portilta ilolla
Rienti ihmis-joukko juhla-vättehissa,
Ruhtinattaren kæskystæ.
Rahvas-parvi tæytti tien molemmat puolet,
Kalvêt, kûntunehet hâhmot
Notkistivat polvensa ja tietæ pitkin
Kukkaa hajoittelivat.
Keisarinna katsoi tien molemmat puolet,
Katsoi nuoret, katsoi vanhat,
Vîmen seisahtui hæn majestêtillisnæ
Rahvân keskehen ja lausui:
"Ruhtinatar, mie halajan muiston heittä

Kæynnøstæni linnassanne;
 Puolestani tutkikâpa rahvastanne,
 Mitæ tahtô, tarvitsêpi."

Ruhtinatar kûli kæskyn, korkealla
 Ênellæ samassa virkki:

"Lapseni, jos huolen' teistæ kaikkîn kohtîn
 Ei ole ulottununna,
 Nîn on suotu sille, ku etên tulêpi,
 Ilmoittâ mitæ hæn tahtô."

Ei kukân etehen tullut tahtomahan,
 Pûtostân julistamahan.
 Polvillân ja vaiti rahvas ol', epæillen
 Toinen toista katsasteli.

Vîmen joukossa jaloillên nousi ukko,
 Sata-vuotinen ja outo,
 Paljas oli pænsæ, vyøhøn asti rîppui
 Partansa hopênnækøinen;
 Ruhtinatartân læhestyi hæn ja lausui
 Kuollon toimella lujalla:

"Valtiatar, ei kukat elætæ, leipê
 Anna meille, me isømme!"

Ruhtinatar hæmmæstyî nyt, vån sanoiksi
 Virkki sûri Keisarinna:

"Tuon ikuisen miehen Petterin ajoista
 Heitæn halttûnne, Bestuscheff,
 Te, Potemkin, laitatte tapahtumahan
 Tahtonsa, nînkuin lupaisîn."

Sen sanottuân hæn linnan pihân joutui.
 Tuolla muista loitompana
 Seisoi vaimo, kaunis vaikka huolten vaiva
 Ol' valaissut kasvojansa.
 Lasta kaks piti hæn kæissæen, poikalasta
 Vienoa, kukannækøistæ,
 Hænen kirkastetun silmæn kÿneleissæ
 Kilti hiljainen ruko'us.

Keisarinna likutuksella sydæmmen
 Katsahti rukoilevaista,
 Seisahtui ja sÿrti ruhtinattarehen
 Silmænsæ kysyilevæisen.

Ruhtinatar keksi tuon ja helleydellæ
 Virkki tuntemattomalle:
 "Lausu, vieras, sie, jot' en ô ennen næhnyt,
 Jos jotakin tahtoisitte!
 Jos on pûte kasvonne valaissut, nîn on
 Keisarinna auttavainen."

Tuohon jûri ænellæ vapisevalla
 Vastaeli tuntematon:
 Ruhtinatar, antamân, ei pÿtæmæhæn
 Ôn mie tæssæ vaimo raukka:
 Kauttanne oli orjattarelle suotu
 Jotkut onnelliset vuodet,
 Mik' on hællæ, kaksi poikâ, nyt hæn tarjô
 Pætøiseksi palkinnoksi.

Oi, toverini jalo emo, verenne
 Armost' ottakâ takasi!
 Køyhæ, turvaton, hylæetty ôn, en taida
 Kasvattâ mie ruhtinoita."

Noin Nadeschda; vån vihalla julkisella
 Lausui ruhtinatar tâsen:
 "Elløs usko, Keisarinna, tuon loruja,
 Pæstæ sukumme hæpêstæ,
 Pettæjæ hæjy hæn on sikiöinensæ
 Rakkaudesta kielletystæ."

Tÿneydellæ Keisarinna Katarina
 Kûnteli puhetta tuota,
 Virkki vîmen: "ruhtinatar, ihmetellen
 Keksin kuvaillus tapanne:
 Autio-majoja, nælkæn næntyneitæ
 Hâhmoja koreiksi sâtte,
 Ja tæetæ ihanata, puhdasta vaimô
 Parjâttepa vån pahasti."

Sen sanottuân, rukoilevaisen puolên
 Loi hæn silmænsæ suloisen,
 Lausuen: "ei tuommosta emoisen lahjâ
 Hyljætæ jokainen voisi.
 Tahdotteko Keisarinnallenne antâ
 Kaunihita poikianne?"

Kÿneleihin hukkuvat Nadeschdan silmæet,

Itku ænensæ tukautti,
 Vân kæsillæn, pienoisien hartioille
 Lasketuilla, kumpaisia
 Lykkæsi hæn hiljoin vasten Keisarinnâ,
 Vastaten tavalla sillæ.

Keisarinna, itse æiti, æitin lahjan
 Otti vastân helleydellæ,
 Ja silittæen væhæisten lasten tukkâ
 Noin hæn virkki antajalle:
 "Eipæ ota Katarina antimia
 Vasta-lahjâ antamatta,
 Sîs, hyvæ tytær, nimitæ minkæ tahdot,
 Ettæ velkan' saisin maksâ."

Riemu-kÿnel kîlti silmæssæ Nadeschdan,
 Vâlê muotonsa punastui,
 Ja, kætensæ pannen ristîn, polvillensa
 Sîhen lankesi ja lausui:
 "Jos rukous on mulle suotu, Keisarinna
 Armollinen, anna tâsen
 Næiden pienoisten isæ minulle, heidæn
 Orvolle emo-paralle!"

Keisarinna hellæsti hymyillen lausui:

"Vâdittepa varsin paljon,
 Ruhtinasta vallan kûlusata kahden
 Poika-ruhtinain edestæ.
 Ruhtinattareni, teidæn vielæ tæyty

Lunastustanne lisætæ,
 Tæytÿ itsenne minulle myøskin antâ
 Helline sydæminenne.”
 Sen sanoi, ja vastinta odottamatta
 Sai kætên rukoilevaista.

Hæmmæstyipæ linnan uljas haltiatar,
 Ol' Potemkin ja Bestuscheff
 Ænetønnæ, rahvas vån ilo-huminan
 Hiljaisen pihalla nosti.

Vallan mainio emo Wenæjæn kansan,
 Keisarinna Katarina,
 Kânsihin vapasukuista seurahansa
 Kohden noilla lausehilla:
 Herrat, nyt valmistakâ mun læhtøæni;
 Kosk' on seurani lisæynnyt
 En sâ vaivata emæntæni enæmmin,
 Ja Moskwân halun pitæpi.


~~~~~  
Hinta: 40 kop. hop.

~~~~~